

BØRNETEATER

NR. 137 • MAJ 2006

avisen

Egnsteatre under lup

Teaterprofessor Jørn Langsted har kigget på rapporten om egnsteatrenes fremtid

Side 3

Festivaler går hver sin vej

Mens Horsens nu begrænser sin festival, har UBOT besluttet sig for ubegrænsede festivaler i april

Side 2-3

Gratis glæder

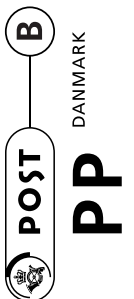
Der var billetter i tusindtal til forestillinger og fri adgang til aktiviteter for formidlerne, da Festival 2006 fyldt op på Falster

Side 4-5

Forbrugerorientering

16 grundige anmeldelser fra Børneteateravisens anmelderkorps

Side 6-13

Magasinpost B

BØRNETEATER
NR. 137 MAJ 2006

Teatercentrum i Danmark
Axeltorv 12, Bygning D
1609 København V

02294

Fra Festival 2006 i Nykøbing, hvor lokale gøglere satte gang i løjerne op til weekendåbningen. Foto: Svend Erik Sokkelund

Opbrud

RBOT-ordningen går ind i sin sidste sæson, egnsteatrene skal være regionalteatre, der lægges op til børneteater på det nye københavnske Teater X – og de to store børneteaterfestivaler har valgt side. Der er opbrud i det strukturelle børneteaterlandskab

Af Carsten Jensen
Illustration:
Bob Katzenelson

Der er nytænkning på vej i det københavnske teaterliv. Det tidligere DST, der blev til Hovedstadens Teater og nu har valgt at kalde sig Københavns Teater, barslede midt i maj med en plan for hovedstadens store teatre, der bl.a. betyder nedlæggelse af Rialto og Aveny-T til fordel for det eksperimenterende Teater X, der indtil videre skal holde til i de to teatres lokaler – og også kan tænkes at være et spillested for børneteater.

Desuden fusionerer Folketeatret og Det Danske Teater, og hvis turnegiganten fortsætter med sine børneteatersatsninger, vil der måske også kunne opleves storscene-børneteater i Nørregade.

Fra RBOT til SKU

Andetsteds i teaterlivet kan man se enden for RBOT-ordningen, der har været en succesrig produktionsstøtte for turnerende børneteater i mange år. Men sæson 2006-07 er sidste udspil for Det Rejsende Børneteater, hvorefter puljen på knapt 13 årlige millioner kroner – hidtil betalt af amter og stat i fællig – overgår til Scenekunststudiet (SKU) som statslig støttepulje.

Udover at sikre en halv snes teatre arbejdsøkonomi har RBOT-ordningen også været en god 'opdragelsesproces' for lokalpolitikere, der har lært at sætte pris på den professionelle børneteaterkultur.

Nu skal pengene altså fordeles af SKU, der i forvejen havde indstillingsret – og formand Rhea Leman forsikrede ved et møde under festivalen i Nykøbing F., at man fortsat vil gå efter kunstnerisk kvalitet og geografisk spredning, når teatrene skal udvælges.

BørneTeaterSammenslutningen (BTS) har været meget optaget af at sikre, at midlerne – der nu er finanslovsbestemte – fortsat udelukkende anvendes til børneteater, men SKU er tillige indstillet på en dialog omkring en ny struktur, hvor et forum fra

teatermiljøet, lokalpolitikere m.fl. kunne tænkes at bidrage konsultativt på vejen fra indstilling til beslutning. Dette forum skal tage form frem til den første tildeling for sæson 2007-08.

Samtidig benyttede SKU lejligheden til 4. maj at sende et harmt brev til kulturminister Brian Mikkelsen (K), hvori man gør rede for, at udvalget mangler hele 18,2 procent – eller 16,6 millioner kroner – af sin bevilling i forhold til 2001, hvor den borgerlige regering tiltrådte.

De penge vil Scenekunststudiet grumme gerne have tilbage – ikke mindst i lyset af, at kulturbevillingerne i disse år primært begunstiger de store teatre og nationalscenen på bekostning af nye teatre og nye projekter.

Egns-/regionalteatre

Mikkelsen har dog også andre tiltag at kere sig om, idet den nye egnsteaterrapport blev afleveret til kulturministeren i april – med forventninger om at blive virkeliggjort pr. 1. januar 2008.

Rapporten har enstemmige anbefalinger om at stramme op for betingelserne for at opnå offentlig støtte, hvor der i den forbindelse skal indføres en ordning med teaterkonsulenter, der skal rådgive teatrene og de nye kommuner og løbende kvalitetsvurdere teatrene. Dertil kommer forslag om sikring af teatrenes regionale forankring – hvilket også indebærer, at egnsteatrene omdøbes til 'regionalteatre'. I klummen til højre ser

professor Jørn Langsted nærmere på rapporten og den historiske kontekst.

Arbejdsgruppens formand, Mogens Holm, der er formand for Foreningen Af Små Teatre (FAST), forventer, at minister og kulturordfører tager (positiv) stilling til rapporten før sommeren, mens en høring forventes i næste folketingssamling med efterfølgende lovmæssig vedtagelse i løbet af 2007.

»Det er meget vigtigt, at vi alle i teaterverdenen agerer vagthunde og konstruktiv kritiserer og justerer den faktiske, praktiske udmøntning af lovgivningen,« siger Mogens Holm, der erklærer sig særdeles tilfreds med arbejdet, der endte med enstemmige anbefalinger i en rapport, som alle politikere har meldt positivt ud om, ligesom der allerede har været eksempler på, at rapporten har været brugt konstruktivt som et uddybende argument over for kommuner, der står på tærsklen til at etablere et egnsteater.

»Også teaterverdenen har været på banen og dels vist sig – konstruktivt – klar til at løbe med stafetten, dels – kritisk – peget på de elementer i rapportens forslag, som man skal være særlig opmærksom på. Især den altid tilstedeværende mulighed for at rammerne for teatrenes udfoldelse bliver for snævre gennem yderligere bureaukratisering,« siger Mogens Holm.

Horsens i fokus

Mens tidsrammen for de nye egnsteatre blæser i de

politiske vinde, ligger det fast, at Horsens-festivalen allerede til efteråret fremstår i en beskåret og mere håndterlig udgave – trods tidligere udmeldinger om at der nok først ville ske noget i 2007 eller 2008 (se BTA 136).

Dermed kunne en halv snes undrende BTS-teatre i starten af marts konstatere, at de ikke var blandt de omkring 40 teatre, der blev inviteret til festival i Horsens i år. Trods festivalens hidtidige regel om BTS-teatrenes fortrinsret.

Horsens-festivalen mener selv, at man i invitationsbrevet til teatrene i december HAVDE bebudet, at antallet af teatre blev skåret ned, men BTS mener dels, at varslet var alt for kort i forhold til teatrenes sæsonplanlægning (hvori Horsens jo traditionelt har indgået) og dels undrer man sig over, at en halv snes af de teatre, der slap gennem nåleøjet, slet ikke er medlemmer af BTS.

Festivalens dispositioner og voldsomme protester – og et konkret forslag om at alle BTS-teatre skulle boykotte Horsens i år.

Siden har festival og organisationer søgt at gyde olie på de oprørte vande – i erkendelse af, at såvel Horsens-festivalen som børneteaterområdet kunne lide ubodelig skade ved en hård konfrontation. Mere konkret en hurtig lukning af festivalen i Horsens og organisatorisk splittelse blandt børneteatrene.

Horsens-festivalen sendte således i slutningen af april et beklagende brev til BTS-

teatrene, hvori man søger at forklare, hvorfor pladsproblemerne allerede i år har betydet afslag til en række teatre.

Midt i maj fik BTS-teatrene så en lang og forsonende redegørelse fra formand Henrik Køhler, hvori han kritiserer Horsens-festivalens håndtering af situationen, men samtidig imødegår boykotten og opfordrer til sammenhold.

Det har BTS-bestyrelsen valgt at bakke op omkring – omend enigheden efter sigende holdt hårdt...

I skrivende stund betyder det, at festivalen i september 2006 gennemføres med 43 teatre, hvoraf de 31 er medlemmer af BTS (se i øvrigt festivalens program i bagsideannoncen).

Enkelte inviterede BTS-teatre har dog valgt at holde sig væk – mens BTS til gengæld overvejer en ide om at lave et arrangement for den halve snes BTS-teatre, der er kommet i klemme, så de alligevel kan vise deres forestillinger. Det skal i givet fald finde sted i Horsens i samme weekend som festivalen – og i en form for samarbejde.

»Det ville være forkert med en boykot nu, selvom jeg forstår teatrenes frustrationer, men jeg synes, at man for hele børneteaterområdets skyld og fremtid skal vælge at være konstruktive og fremadrettede,« siger BTS-formand Henrik Køhler.

Han henviser også til, at den arbejdsgruppe til samarbejde mellem Horsens-festivalen og april-festivalen, der består af repræsentanter for Horsens-festiva-

BØRNETEATER

ISSN: 0900-0291

UDGIVER:

Teatercentrum i Danmark
Axeltorv 12, Bygning D
1609 København V
Tlf. 35 30 44 00
Fax: 35 30 44 01
e-mail: info@teatercentrum.dk
www.teatercentrum.dk

• REDAKTION:

Carsten Jensen (ansvarshavende)
e-mail: bta@teatercentrum.dk

• LAYOUT: Ulf Skov

• TRYK: Elbo Avistryk A/S

• **DISTRIBUTION:** Børneteateravisen (4 numre årligt) samt Den Røde Brochure (udkommer i april) sendes gratis til alle institutioner, skoler og andre potentielle aftagere af børneteater. Private abonnenter betaler 125 kroner årligt, inkl. moms Bestilling og afbestilling foretages skriftligt til Teatercentrum. Meddelelse om adresseændring og udeblevne numre rettes i første omgang til det lokale postkontor.

BTA 138: Næste nummer udkommer i september 2006
DEADLINE: 20. august 2006
ANNONCER: Aftales senest en uge før deadline

Redaktionen af dette nummer er afsluttet 15. maj 2006

len, BTS og UBOT/TC, efter et møde 10. maj har vedtaget en fælles udmelding vedrørende Horsens-festivalen til NÆSTE år, altså i 2007. Her er det planen, at et nedsat dramaturgiat udvælger festivalens forestillinger efter kriterier, der udarbejdes allerede i løbet af efteråret 2006, således at teatrene kender betingelserne for at deltage og dermed komme i betragtning til festivalen.

Dramaturgiatet udpeges af Horsens-festivalen, der kan søge konsultativ bistand hos TC/UBOT og BTS.

Der er endvidere parterne imellem opnået forståelse for, at Horsens-festivalen også fremover afvikles i efterårs-perioden.

I øvrigt fortsætter Horsens-festivalen, UBOT/TC og BTS det fælles arbejde med at koordinere festivalerne, så de kan supplere og udvikle hinanden.

Om turbulenten siger festivalkoordinatoren Steen Larsen-Ledet, Horsens:

»Horsens børneteaterfestival håber, at den boykottrussel, som nogen teatre har fremsat, er stillet i bero. De rygter og uklarheder omkring, hvorfor festivalen anno 2006 ser ud, som den gør, skulle være afklaret, sådan at alle har fået at vide, at det ikke er modvilje imod enkelte teatre, der former programmet til festivalen,« siger han.

»Vi har holdt fast i ønsket om, at Horsens skal være festivalen, der er overskuelig og tilgængelig, og med alle spillesteder indenfor et relativt lille område. Når søgningen til festivalen er så massiv, og produktionerne så vel store, som vi har set i år, så bliver ventelisten længere, end den plejer,« siger Steen Larsen-Ledet.

April-festival ER stor

Hvor Horsens altså har taget skridt til en mindre, kvalitativ festival, har UBOT/Teatercentrum nu meldt klart ud om den store april-festival:

1 Festivalen er stor – hvilket er en unik kvalitet i

sig selv – og UBOT ønsker ingen begrænsning i festivalens størrelse. Man vil samtidig gøre alt for at sikre optimale muligheder for teatrene – herunder så mange opførelser, som det er fysisk muligt.

2 Kvaliteten af forestillingerne er IKKE UBOT's ansvar. Teatrene og forestillinger ER allerede blevet vurderet – af Scenekunstudvalget og af Refusionsudvalget, således at det 'kun' er støttede teatre og refusionsgodkendte forestillinger, der har adgang til festivalen.

UBOT mener desuden, at kvalitet er teatrenes eget ansvar – man spiller bevidst bolden over på producenternes og ikke arrangørernes side...

3 UBOT rammer en pæl igennem diskussionerne om, hvorvidt festivalen er en kulturel manifestation eller en salgsmesse. Det er BEGGE dele.

UBOT håber, at udmeldingen vil bringe ro over festivalen, hvor man også vil samarbejde med BTS og teatrene i videst mulige udstrækning for at prøve at opfylde alles ønsker og behov – og man vil kontinuerligt arbejde på forandringer og udvikling – i stil med de tiltag, der under den netop afviklede festival skulle forbedre oplevelsen for såvel formidlerne (nye gratis aktiviteter) som teatrene (køb af lokale arbejds- hold til nogle af festivalens mange opgaver).

Helt konkret handler det bl.a. om selve strukturen: Skal man prøve at finde fem faste værtsbyer, skal ugedel og weekenddel omdefineres – og hvad med værtsbyernes potentiale: Hvorfor tager kommunerne festivalen, hvad synes de, at de får de ud af det? – og hvordan kan deres engagement optimeres.

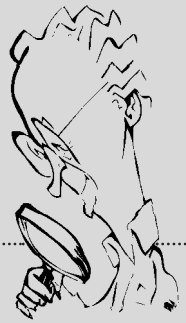
Forhåbentligt når både kommuner, teatre, formidlerne og børn frem til, at teater og -festivaler er en rigtig god ide...

Scenekunstudvalget, der her er lynskudt i lytteposition under et møde med teaterfolket ved Festival 2006 i Nykøbing F., overtager nu RBOT-penge og fordelingsret. Fra venstre er det: Ina-Miriam Rosenbaum, Rhea Lemman, Janken Varden, Kirsten Sylvest – sekretær for SKU-Kerstin Anderson og Steen Nørgaard. Udvalget sendte i øvrigt umiddelbart efter festivalen et bistert brev til kulturministeren, hvori man beklagede, at fratedte bevilninger betød så forringede muligheder for at støtte nye teatre og projekter. Foto: Svend Erik Sokkelund

Under Langsteds Lup

Af Jørn Langsted

Netop udkommet her i april er rapporten fra arbejdsgruppen om egnsteatre, der har fået titlen 'Regionalteatre'. Den kan hentes på internetadressen: www.kum.dk/graphics/kum/downloads/Kulturomraader/Teater/regionalteater_forslagtilkvalitetssikring.pdf

Arbejdsgruppen blev nedsat af kulturministeren i december 2005 og har bestået af fem teaterfagfolk (Mogens Holm som formand, Litten Hansen, Gitte Kath, Henrik Køhler og Peter Westphael). Ideen med at nedsætte gruppen var en udløber af de politiske drøftelser i anledning af teaterområdets placering i kommunalreformen, og opgaven gik ud på at finde ud af, hvordan man (dvs. staten) kunne sikre sig, at pengene til egnsteatre blev brugt på baggrund af teaterfaglige kvalitetsvurderinger. Udgangspunktet må have været en ministeriel ærgrelse over, at det ikke lykkes at få afskaffet fifty-fifty-ordningen, hvor staten refunderer kommunerne halvdelen af deres udgifter til egnsteatre. Den politiske tanke bag det her må vel så have været, at det nok er noget kvalitetsmæssigt bras, egnsteatrene går og laver. Det må vi se at få styr på!

Arbejdsgruppens rapport, der nu foreligger, er et godt svar på den bundne opgave. Gruppen foreslår at bevare den nuværende refusionsordning. Man foreslår at præcisere, hvad et egnsteater er. Minimumsbeløbet for hvornår, der udløses statslig refusion bør efter gruppens mening hæves fra de nuværende 2,3 mio. kr. til 3 mio. kr. Og som det helt centrale foreslår man indført et kvalitetskriterium i Teaterloven, som skal administreres af Scenekunstudvalget under Kunstrådet og tre deltidsansatte teaterkonsulenter, som arbejdsgruppen foreslår ansat, og som skal følge egnsteatrenes arbejde og være i løbende dialog med såvel egnsteatre som kommuner. Disse konsulenter vil i de tilfælde, hvor et egnsteaters kvalitet er for ringe, og hvor råd og vejledning ikke hjælper, kunne indstille til Scenekunstudvalget, at statsstøtten skal ophøre. Det vil så være Scenekunstudvalget, der skal træffe den ubehagelige beslutning.

Hermed har man operationaliseret Folketingets ønske om kvalitetskontrol, og – så vidt jeg kan se det – uden at der etableres et teaterpoliti og en teaterdomstol. Eller man kan måske sige, at der etableres politi og domstol, men forud for det går diskussion, råd og vejledning. Det, der bare kan undre, er så, at de abstrakte krav om kvalitet, der står i teaterloven for alle de store teatre, ikke også skal operationaliseres. Altså: Hvorfor er det kun kvaliteten på egnsteatrene, der skal kontrolleres? Hvorfor skal kvalite-

ten på Det Kgl. Teater, Københavns Teater (det tidl. Hovedstadens Teater), Det Danske Teater, Den Jyske Opera og landsdelsscenerne ikke også kontrolleres? Ja, dette er jo ikke spørgsmål til arbejdsgruppen om egnsteatre, men snarere til de folketingspolitikere, der har sat arbejdsgruppen i gang. Hvorfor denne evindelige mistanke til egnsteatrene?

Når lupholderen læser om de foreslåede konsulenter for egnsteatre, så siger det pling dybt nede i hans kramkiste (i vore dage nok benævnt 'mentale hard-disk'). Han synes, han har hørt noget i den retning før. For at få fat i det, må man gå et stykke tilbage i tiden. I årene 1991-93 sad der et kulturministerielt udvalg, der kulegravede egnsteatrene. Dengang var de små storbyteatre endnu ikke blevet opfundet og udskilt. Egnsteatre havde man i såvel stor- som småbyer. Situationen var i øvrigt dengang den, at Folketinget havde vedtaget en teaterlov i 1990, der lagde et loft over, hvor meget staten samlet kunne give i støtte til egnsteatrene. Det betød i de følgende år, at refusionsprocenten blev variabel og var for kraftigt nedadgående, hvis ikke det, der dengang så smukt blev betegnet som 'det alternative kulturpolitiske flertal', gang på gang havde reddet på målstregen med ekstravillinger. Gyset kom i 1992, hvor refusionsprocenten først af Kulturministeriet blev udmeldt til at skulle være 37. Kun gennem en ekstravilling fra Folketinget endte den med 'kun' at falde til 45.

Rapporten fra dengang, 'Egnsteatre. En rapport', udkom med et bilagsbind med oversigt og beskrivelse af samtlige egnsteatre, 'Egnsteatre i Danmark 1992. En oversigt'. Begge med et omslag af Gitte Kath, der også har leveret omslag til rapporten fra i år. Dengang var omslagsbillederne dels vand og brød og dels dynger af papirer. I dag er det blevet et Danmarks-kort med røde klatter. Rapporten i 1993 var rigtig god. Det kan lupholderen sagtens sige, for han har selv skrevet den, og det var før han blev lupholder. Da rapporten blev afleveret til kulturministeren i 1993, hed ministeren Jytte Hilden. Hun synes, det var et pænt omslag, men ville i øvrigt ikke gennemføre rapportens forslag. Undskyldningen var, at udvalget ikke var blevet totalt enig, men den reelle årsag var nok, at udvalget gik durk imod den variable refusionsprocent, som Folketinget havde vedtaget i 1990.

Egnsteaterudvalget i 1993 foreslog, at der obligatorisk blev indført krav om en tre til fem-årig aftale mellem kommune og egnsteater, at der blev indført en minimumsgrænse for, hvornår kom-

munen kunne få statslig refusion, at maksimumsgrænsen blev forøget kraftigt, samt at der blev ansat en egnsteaterkonsulent under Teaterrådet, der skulle deltage i aftaleforhandlinger mellem kommune og teater samt i den efterfølgende evaluering. Støttmæssigt argumenterede udvalget stærkt og godt (lupholderen, der dengang endnu ikke var lupholder, har – som nævnt – selv skrevet det) for at genindføre 50 pct. statslig refusion af de kommunale udgifter for alle egnsteatre. Men man skitserede også muligheden for at skelne støttmæssigt mellem egnsteatre i storbyerne og i de mindre byer.

Så gik der nogle år. Og i 1996 vedtog Folketinget så ændringer af teaterloven, der oprettede den skelnen, vi kender i dag, mellem små storbyteatre og egnsteatre. Og man genindførte 50 pct. statslig refusion af kommunernes udgifter til egnsteatre. Der blev endvidere stillet krav til kommunerne fremover: Der skulle indgås minimalt tre-årige aftaler mellem kommune og egnsteater, og der blev indført en minimumsgrænse for, hvornår staten refunderede kommunens egnsteaterudgifter, samtidig med, at maksimumsgrænsen, der fastlagde, hvor stor den statslige refusion til det enkelte egnsteater højst kunne være, blev forhøjet. Det er de beløb, der i dag er på henholdsvis 2,3 millioner og 7,3 millioner kroner.

Selvom det ikke er helt pænt, små lupholderen, der stadig dér i 1996 endnu ikke var blevet lupholder, indrømme, at han gned sig i sit ikke-eksisterende skæg og gnæggede. Egnsteaterudvalgets forslag, der ikke duede i 1993, var for en stor dels vedkommende gået hen og blevet regeringspolitik tre år efter. Og kulturministeren hed stadig Jytte Hilden. Det var ikke udvalgets idealforslag, der blev til lov, men det var dog væsentlige elementer af det. Jamen hov: Ideen om en egnsteaterkonsulent, der dér i 1993 ikke havde så meget odør af kvalitetskontrol over sig, kom der ikke noget ud af i 1996. Nej, men så her i 2006 dukker konsulenten op igen i arbejdsgruppens rapport, ikke bare som én men som tre. Lupholderen, der nu er blevet lupholder, må gni-de sig én gang til i sit ikke-eksisterende skæg og gnægge igen.

Moralen af denne historie er, at hvis man venter længe nok, kan man blive konge af Sverige. Eller i hvert fald alle egnsteatres Godfather. Nu må man bare håbe, at det, at lupholderen synes, at den nuværende arbejdsgruppens forslag er meget fornuftige, ikke får kulturministeren til at gå i baglås og synes det modsatte.

Det skorter ikke på engagementet hos de unge festival-tilskuere. Foto: SES

Billetten i hånd og klar til at opleve børneteater. Foto: SK

Festival 2006 i den kommende
Guldborgsund Kommune
blev afviklet med formidlerne
i fokus og teaterkunsten i centrum

Mellem traditioner

Festivalbetingelser på godt og ondt: Umagelige publikumsrækker, omkranset af scenografi fra andre forestillinger. Foto: SES

Teaterfolket er ankommet til Nykøbing Falster og får de sidste informationer søndag før festivalstart. Foto: SK

Rekvisitter og medvirkende tager gerne en dialog med publikum efter forestillingen. Foto: SK

Af Carsten Jensen

Der var i bogstaveligste forstand historisk vingesus over årets festival, da Vandrefalkens Niels Andersen ved et rent tilfælde okkuperede Nykøbing F. Hallernes lokale 15 med 'Niels Klim' – præcis det samme lokale, som Andersen havde, da festivalen sidst gæstede Nykøbing F. tilbage i 1972.

Dengang spillede 19 børneteatre fra 4.-5. november 34 forskellige forestillinger for områdets børn og deres voksne. Alle i alt 70 opførelser foregik i Nykøbing F. Hallen, og kommunen havde velvilligst givet 10.000 kroner i tilskud til halleje. Det var den anden festival overhovedet med Teatercentrum/UBOT som arrangør – men det var det første offentlige tilskud! Nutidens mastodont er

rykket til april og kræver mere end to dage og en enkelt sportshal – og med et budget på over tre millioner kroner er det økonomiske vingefang også blevet betragteligt større. Men teatrene stiller fortsat deres forestillingerne til rådighed vederlagsfrit, og der er fortsat gratis adgang for alle.

Og årets festival kan gøres op i konkrete tal efter et vellykket arrangement, hvor traditioner og fornyelse fulgtes ad: 99 professionelle børneteatre diventerede med 155 forskellige forestillinger – og det samlede antal opførelser var 509.

Det betød, at over 500 teaterfolk med mere end 100 biler fyldte op i Nykøbing Falster, Nysted, Nørre Alslev, Sakskøbing, Sydfalster og Stubbekøbing kommuner, der nu går sammen som Guldborgsund Kommune, men altså fejrede kommunalreformen ved at være værter for verdens suverænt største børneteaterfestival.

Og foruden de mange lokale børn og deres voksne og de mange tilrejsende teaterformidlere og teaterinteresserede gæstede hele 121 udenlandske teaterfolk fra 30 forskellige lande festi-

valen. DET vil kunne ses i de kommende år i form af invitationer til gæstespil og festivaler på alle fem kontinenter

Formidlere i fokus

Således var alt næsten som det plejede. De mange forestillinger viste kunstens spændvidde med noget for alle aldersgrupper og i alle genrer – fra det traditionelle til det vildt eksperimenterende, fra det forudsigelige til det forunderligste, fra det sublime til det middelmådige.

Men Festival 2006 udmærkede sig også ved at sætte markant fokus på formidlerne, der sørger for at skaffe børneteateret ud til skoler, biblioteker, institutioner og teaterforeninger over det ganske land.

Festivalens arrangør havde således lavet cafe og samlingssted og aktivitets-

program for de mange lokale og tilrejsende formidlere, der også blev registreret og opfordret til at indgå i et løbende udviklingsarbejde af festivalens struktur.

Nu besøges festivalen af rigtig mange garvede formidlere, der godt kan finde omkring både festivalen og teaterkunsten, men cirka 325 lod sig forlods skrive i mandtal, omend blot de 200 hentede deres identitetsskifte og registreringskort.

For det er som altid sådan, at det at se forestillinger med henblik på indkøb har absolut førsteprioritet, så formidlernes formidler, koordinator Rikke Gisels-son, var sat på lidt af en uriaspost i forsøget på at samle formidlerne og deres erfaringer, selvom hun lokkede med spændende oplæg, lørdagsjazz og gratis kaffe.

Hun måtte i hvert fald sande, at formidleraktiviteterne

var i hård konkurrence med forestillingsprogrammet, men erkendte, at de mange nye tiltag kræver en indkørfase, ligesom formidlerne skal have tid til at indse, at det at se mange forestillinger ikke udelukker muligheden for lærerige seancer om børneteater fra spændende oplægsholdere.

Så selvom dedikerede deltagere til de mange enkeltarrangementer var få, omend tilfredse, ser Rikke Gisels-son frem til, at man via relevante ændringer i mødetidspunkter og endnu mere information om mulighederne kan samle mange flere formidlere.

Behov for generationsskifte

Projekt 'Formidlerne i fokus' følges under alle omstændigheder op allere-

Batida i gang med den musikalske galskab på gadeplan – med festivalplakaten som kulisser. Foto: SES

Teaterformidlere m.fl. i kø til endnu en forestilling på en lang liste. Her tages kunsten alvorlig. Foto: SES

Nykøbing F. Teater lagde bygninger til festivalens sekretariat, billetudlevering og samlingssted. Foto: SK

og fornyelse

Festivalens mange udenlandske gæster blev bl.a. inviteret til en snak på Nykøbing F's rådhus. Foto: SES

Der var festivalen igennem trængsel ved Billetudleveringen i Nykøbing F. Teater. Foto: SK

Den daglige festivalbulletin med informationer om aflysninger, seminarer m.v. studeres grundigt. Foto: SK

de i løbet af maj-juni, hvor det er tanken at få nedsat små, effektive fokusgrupper rundt omkring i landet. De skal så komme med gode ideer og input til udviklingen af fremtidige festivaler.

En af de svære opgaver for formidlerne ligger imidlertid i helt eget regi – nemlig at få nye folk på banen.

Hvilket formanden for BørneTeaterSammenslutningen, Henrik Køhler, ikke undlod at gøre opmærksom på under sin 'velkomst' til formidlerne op til weekendens amokløb.

Han priste de fremmødte gesandter og deres arbejde for børnene og teaterkulturen i en tid, hvor der er så stor konkurrence fra mange andre medier, computere, film osv., men efterlyste også en ny generation af formidlere, al den stund at de fleste teaterformidlere –

i hvert fald på festivalerne – efterhånden er nået godt op i 50'erne og 60'erne.

Og selv ildsjæle holder jo ikke evigt. Selvom mange af dem givet vil møde frem til næste festival i Viborg, der fra 15.-22. april 2007 fyldes op med børneteater.

Fotografen Svend Erik Sokkelund (SES) og festivalens informationsmedarbejder, Søren Kløft (SK), gik løs på festivalen med hver deres kamera. Her er nogle af deres mange indtryk.

Også Børneteateravisens anmelderkorps var på pletten, og på de næste sider anmeldes 16 forestillinger fra gamle og nye børneteatre. De føjer sig til de 36 af festivalens forestillinger, der tidligere er blevet anmeldt i BTA. I næste nummer til september følger flere...

NYE REGLER FOR DELTAGELSE I APRIL-FESTIVALEN

For at sikre en rimelig planlægning af april-festivalen har arrangørerne fra UBOT/Teatercentrum besluttet at indføre nye tidsrammer for refusionsgodkendte forestillinger.

* Forestillinger SKAL være refusionsgodkendte pr. **1. december** det foregående år for at være berettiget til deltagelse i det følgende års festival.

Teatrene skal derfor huske at søge om refusionsgodkendelse hos Kunststyrelsen/Refusionsudvalget senest 15. august året før deltagelse i en festival, således

at en eventuel godkendelse foreligger pr. 1. november. Se mere under www.kunststyrelsen.dk

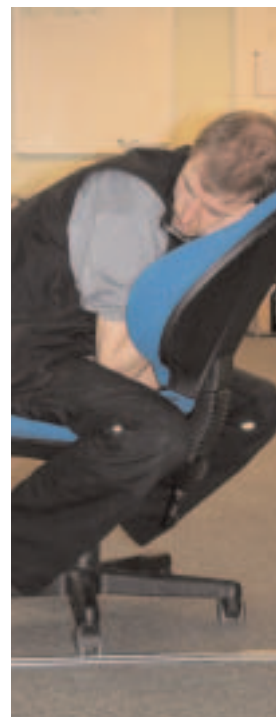
Dermed bortfalder tidligere praksis med at refusionsgodkendelser pr. 1. marts også giver adgang til den følgende festival i april. UBOT/TC vil dog lave en overgangsordning til den kommende festival i 2007, således at der vil være mulighed for at give dispensation i særlige tilfælde.

Teatre, der ikke har mulighed for at søge refusion pr. 15. august 2006 til en planlagt produktion i sæson 2006-07 bedes straks og senest

5. juni kontakte Teatercentrum, som ud fra en vurdering af behovet for dispensationer vil tilrettelægge den mest fleksible overgangsordning.

Ansøgningsfristen for deltagelse i Festival 2007 i Viborg 15.-22. april 2007 er **1. december 2006**. Kun refusionsgodkendte forestillinger kan deltage på festivalen.

Refusionsudvalget afholder sine næste showcases i Københavnsområdet: 30. september-1. oktober og i Horsens: 7.-8. oktober. Yderligere oplysninger og ansøgningsskema på www.kunststyrelsen.dk

Træt mand i sekretariatet – det er hårdt at lave festival. Foto: SK

Gode minder

I hjertevarm og vidtløftig stil vises publikum rundt i Morfars Paradis, der rummer både sorg og glæde

ANMELDELSE

Teater 2 Tusind: Morfars Paradis. Forfatter: Peter Seligmann. Komponist: Anette Gøl. Forestillingen er lavet af: Cathrine Pohr, Lene Vestergaard, Poul Plejdrup og Peter Seligmann. Medvirkende: Anette Gøl og Peter Seligmann. Aldersgruppe: 5-9 år. Set april 2006. www.2tusind.dk

Når han griner, kan man se på maven, at Morfar er inden i! Der er plads nok, selvom han er tynd. Manden på gulvet demonstrerer, hvordan et menneske, man holder af, kan flytte rundt og give sig til kende i hele ens krop.

Det gør han med en intens, vidtløftig spillestil, der afslører, at ikke blot Morfar, men også Peter Seligmann rumsterer inden i Rasmus. Navnet gætter man på er til ære for en sød knægt, der fra starten indvilliger i at optræde som hjælper for at få erindringerne om 'Morfars Paradis' på scenen.

Det går strygende. De sidste detaljer i den højt opstablede, ret abstrakte scenografi bringes på plads. Øverst knejser den smukke, klassiske harpe, der i Anette Gøls kyndige hænder leverer tempofyldt, effektfuld musik til skuespillet.

Hverdagslivets sysler,

som det tog sig ud i 1950'erne, får med Peter Seligman og Anette Gøl som gæve bedsteforældre og et væld af forklaringer hæftet på tid og plads i forestillingen. Dermed lægges en fin, men lovlig langtrukken bund under den humoristiske forestilling, der tilsyneladende er enkel og ligetil at forstå. Men som i realiteten byder på store spørgsmål om tro, skyld og tilgivelse, som Teater 2 Tusind elegant har vævet sammen til en underholdende helhed.

I dag er manden ved navn Rasmus voksen og mindes det trygge samvær mellem mellem Morfar og barnebarn. Men især dengang, deres dybe tillidsforhold helt uventet kom i farezonen.

En livslang drøm

En pæregren knækkede, og selvom det var et uheld, var det utilgiveligt. Morfar var så stolt af grenen, som var podet på det valnøddetræ, der var begyndelsen til hans jordiske paradys. Derfor var det ikke kun en tilfældig pæregren, men hele Morfars livslange drøm og vision om tilværelsen, der var faldet til jorden. Og derfor var vreden så stor, at manden stadig husker drengens – næppe helt grundløse – angst for følgerne. Forgæves gennemtænker drengen

febrilsk alle muligheder for at stikke en løgn og redde sig ud af suppedasen. Diverse guder bliver også anråbt. Mormors kristne og Morfars nordiske og hvem der ellers faldt for, før islam og buddhisme blev introduceret. Morfar troede på alt muligt – også på Mormor.

Men intet virker. I stedet skyder Rasmus skylden for den brækkede pæregren på sure-Larsen, naboen der altid er så gnaven. Selv prøver han til sidst med et flugtforsøg ud i vandhullet af skræk for den straf, han er sikker på venter ham.

Så slemt går det ikke, for Mormor bliver godt gal skralden over, at hendes barnebarn skal føle sig så bange, at han prøver at gemme sig i et vandhul. Rasmus bliver hentet hjem igen og bliver tørret og forkælet af Mormor, Morfar får en skideballe! Så på den mindre højtflyvende Mormors kraftige anbefaling beslutter han sig for at tilgive Rasmus uheldet med pæregrenen.

Til gengæld finder Morfar hurtigt ud af at trøste sig med store planer for et nyt projekt til sit paradys. Og så er det Mormors tur til at løfte brynene!

Randi K. Pedersen

Mormor ved lige, hvordan man skal håndtere Morfar. Anette Gøl og Peter Seligmann i 'Morfars Paradis'. Foto: Palle Berg

Svære penselstrøg og særlig musik anvendes til teater. Foto: Teatret

Sansebaseret pensel-epos

Teatret sætter publikum på arbejde med billeder og stemninger i særegen forestilling

ANMELDELSE

Teater: Tonefald. Inspireret af Alessandro Bariccos roman 'Uden Blod'. Instruktion: Jacques Matthiessen. Scenografi: Gitte Baastrup. Konsulent: Lisa Becker. Medvirkende: Claus Carlsen og Hans Rønne. Aldersgruppe: fra 14 år og op. Set maj 2006. Med på Festival 2006. www.teatret.dk

Tre mænd myrder en anden mand. En doktor, som de beskylder for at være ansvarlig for noget

som er sket på et hospital under en krig, der nu er slut. Lægens datter Nina overværer det brutale mord fra sit skjul under gulvet. En af de tre gerningsmænd, Tito, opdager Nina, men undlader at skyde hende. Som voksen opsøger Nina Tito, som i virkeligheden hedder Pedro Cantos. De tager sammen hen på et hotelværelse. Deres kroppe mødes i et sanseligt sensuelt møde. Det antydes at det nok bliver Pedros sidste nat, men samtidig fader stykket ud med replikken: 'Nina lænede panden mod Pedro Cantos' ryg. Lukkede øjnene og faldt i søvn'.

Udover det at en gammel mand på et udsultet øg finder Nina ved farens nedbrændte hus og tager hende med sig, får vi ikke meget andet at vide i Teatrets nye forestilling, 'Tonefald'. Direkte og via ord,

rettere sagt. For forestillingen er sprængfyldt med det som titlen antyder: Med maleri, musik og tekstfragmenter antyder den stemninger. Hvert et penselstrøg, som Hans Rønne påfører dobbeltstaffeliets flader, fortæller fragmenter af Ninas historie. Og hver en tone som Claus Carlsen opfindsomt skævt vrider ud af det frontløste klaver, gamle knive og klokkeklingende trommeslag, indrammer og skaber de mentale rum og fysiske rammer for Ninas skæbnefortælling.

Fascinerende uvished

Teatret sætter m.a.o. publikum på arbejde. Med ordrette og oftest fra selve romanen oplæste passager vokser der langsomt i samspil med de sorte og hvide malingsstreger og de særegne kompositioner et hemmelighedsfyldt drama frem om en pige, der som voksen opsøger den eneste overlevne gerningsmand, Tito for at? Ja for hvad? Det er netop det som er det fascinerende: For vi får aldrig at vide om hendes ærinde er hævn eller forsoning – eller måske begge dele? Uvisheden, tvivlen og det gådefyldte fascinerer.

Ligesom stykkets form. Det så super-minimalistisk at kunne skabe så stor en fortælling. 'Tonefald' er som et uopløseligt kemikali-um på bunden af en destilla-

tionskolbe. Som bundfaldet i en overmættet opløsning. Som aske fra et bål. Bestandig og eviggyldig. En alvorlig og universel substans med glimt af humor, som når Hans Rønne skifter rolle ved at placere en ny type pensel eller malerrulle under næsen. En tekst med smukke gentagelser, som beskrivelsen af den kropstilling Nina lægger sig i under gulvet den skæbnesvangre drabsdag og som hun siden genfinder sig selv i som voksen i sengen ved siden af Pedro. En helhed med betagende koblinger, som når vi i erindringen genser det overmalede maleri af huset og træet da vi hører at det er brændt ned, og siden ser flammerne for os men nu genspejlet i det røde lys fra et glimten- de neonskilt som hænger udenfor hotelværelset hvor Nina og Pedro forenes.

Billedsammenstødene giver spændingsfyldte 'stød', fordi der ud af dem vokser poesi. Så hvad vi ikke får af fuldstændighed via lange konkrete udredninger, får vi til gengæld i billeder og stemninger som fascinerende kalder på at blive bundet sammen og som uden tvivl – med mindre man nægter at lade intuition styre frem for rationel tænkning – fæstner sig i erindringen som både sanseligt smukke og essenssigende.

Kirsten Dahl

Glødende historieskrivning

ANMELDELSE

Egnsteatret Masken: Marie – en lidenskabelig historie. Dramatikere: Lærke Sanderhoff. Iscenesættelse: Solveig Weinkouff. Scenografi: Lisbeth Burian. Medvirkende: Marita Dalsgaard, Søren Thomsen og Stanislav Sevcik. Aldersgruppe: Fra 14 år og op. Set april 2006. www.masken.dk

Sikke et liv og sikke en kærlighed! Men ingen 'Marie' uden en overbevisende god skuespiller i den hundesvære rolle som Marie Grubbe.

Det er hende, der skal sandsynliggøre, hvordan Marie igennem et halvt århundrede fastholdt sin glødende, sanseligitilrækningskraft og selvsikre integritet. Hende, der skal give den spændende og dronkulorte, historiske beretning om en adelsfrøkens opstigning og fald, dramatisk liv og troværdighed.

Det kan Marita Dalsgaard. Bistået af gode medspillere og skiftende scenebilleder i landlig 1700-tals-stil skaber hun et storslået portræt af en karismatisk kvinde. Hvis overvældende, mentale

råstyrke og kolossale livsappetit slår benene væk under enhver, der kommer i hendes nærhed. Inklusive nutidens publikum og en meget ung Ludvig Holberg, der spilles af en vims og vaks lil-

lejlighed byder sig, vil hun fortælle, hvad der virkelig skete, og Holberg sluger hvert ord. Men som den skarpe iagttagere, han er, gennemskuer han også hurtigt, at Marie i mere end én

miljø. Hver ny udfordring er et trin op ad stigen for kvinden, der trods omkostningerne satte frihed og retten til at være sig selv over alt andet. Det gælder også i det tætte forhold til faderen

Erik Grubbe på Tjele, som i Søren Thomsens udgave er en kær,

om ikke særlig fornem brumlebaske – ofte på fortvivlelsens rand over datte-rens eskapader.

Egnsteatret Maskens 'Marie' en medrivende og morsomt, moderne teater med et kig over skulderen til den klassiske, danske Hol-

bergtradition. Det slagfærdige manuskript har digtet videre på et auten-

tisk møde i 1711

mellem den 68-årige Marie Grubbe og

Ludvig Holberg på flugt for pesten. Men det er de medvirkende, som gør den gamle historie ung og vedkommende, fordi de tør – og kan – spille ud i den store stil på Maskens lille intimszene.

Randi K. Peder- sen

Historien om Marie Grubbe bliver moderne, medrivende teater

le Stanislav Sevcik over for Marita Dalsgaards høje, smukke og smækre Marie.

For det er Holberg, der med blussende kinder er pennefører for Maries version af sit livs historie. Og det er ham, som med komisk modvilje må optræde som stand-in for adskillige af dem, hun møder undervejs.

Allerede ved ankomsten til Borrehuset ved Grønsund flår den bomstærke færgeskone håndfast tøjet af den uskyldige ungersvend – der er pest i København. Hvilket med iscenesættelsen robuste humor bringer ham helt fra koncepterne. Men Holberg ser også straks muligheden for at betale gælden til sin udgiver, som han skylder et manuskript.

Medrivende

Flere store forfattere har fortolket Maries skæbne, som det har passet dem. Nu, da

forstand er en dreven forførske, som vælger sin fortid med omhu.

Udefra bedømmes – og for-dømmes – Marie Grubbes liv som en total, social deroute præget af skandaler. Fra det fornemme ægteskab med højadelige Gyl-denløve, over endnu et påtvungent ægteskab og til årtiers, lidenskabelige kærlighed til den langt yngre Søren. Ladefogeden på Falster, der

døde i fængslet. Men på de indre linjer er det lige omvendt.

De bratte skift i status og livsbetingelser spilles overbevisende som logiske konsekvenser af den handekraftige Maries bevidste valg og oprør mod sit

Egnsteatret Masken var på hjemmebane ved Festival 2006, hvor man diverterede med forestillingen 'Marie' – her er Marita Dalsgaard og Stanislav Sevcik i lidenskabelig clinch. Foto: Peter Nielsen

Hvad nu hvis jeg slet ikke er bange?

ANMELDELSE

Teater Hund: Sig vov til din angst. Tekst og instruktion: Methe Bendix. Koreografi: Jacob Stage. Scenografi: Jacob Langaa-Sennek. Kostumer: Thomas Winkler. Medvirkende: Anne Dalsgaard, Andersen Budde Christensen og David Rousing. Aldersgruppe: 4-10 år. Set april 2006. Med på Festival 2006. www.teaterhund.dk

Voksne har det med at bekymre sig om børn. Og voksne har det ikke mindst med at bekymre sig om, at børn skal få de samme problemer som dem selv.

Det er den slags bekymring, som Teater Hund har skabt en forestilling over. 'Sig vov til din angst' hedder forestillingen, og den er tydeligvis ment som en opbyggelig trøst til dem, der er bange. 'Et MOD-show' står der på plakaten, og moralen er noget med, at det er modigt at turde sige, at der er noget, man ikke tør...

Det komiske er altså bare, at mange af de 4-10 årige i målgruppen ikke aner, hvad begrebet 'angst' er for

noget. Det er jo ikke lige frem et børneord. De små selv er egentlig kun 'bange' for noget helt konkret. At være bange tager skuespillerne selvfølgelig også fat i – de er såmænd bange for

Teater Hund får en håndfuld hundekiks for den gode vilje i sin opbyggelige teaterbjæffen om angst

alt fra edderkopper til tordenvej – men de tager mest fat i angsten som en hæmmende faktor. Og her handler forestillingen så nok mere om de voksne end om ungerne.

Methe Bendix har både skrevet og instrueret forestillingen. Og vuf, jo, den stinker befriende af Teater Hunds barokke humor. Her er det surrealistiske blevet til det almindelige – og verden er skrumpet ind til en uoverstigelig angstsøjle af hvide klodser, der tårner sig op som et uindtageligt, men aldeles dragende legestativstårn – muntert designet af Jacob Langaa-Sennek. Her opstår så alle forestillingens gække og bidske indfald, som tvinger de tre skuespillere rundt i en bjæffen-de bjergklatring for vilde vovser. Og Jacob Stage fra

Mute Comp har frempiftet en dynamisk og samtidig drømmeagtig koreografi, hvor skuespillerne klynger sig til angstårnet i labrador-balancer under deres overdrevne, sorte parykker,

der får dem til at ligne Tintin på jagt efter Terry. Alt er i hvert fald herligt sort-hvidt og med en krølle. Antagelig lige som angsten.

Snigløberblikke

Alligevel blaffer selvsamme angst som en lovlig tynd historietråd i forestillingen. Der er simpelthen for lidt fremdrift i dramaturgien. Måske fordi angsten i sig selv er blevet til hovedperson i forestillingen i stedet for de tre personer og deres roller, der er henvist til at være abstrakte og symboliske – uanset om de er angstens udfordrere eller angstens svedere.

Skuespillerne sparker imidlertid angstkalorier af i turbotempo. Og de klatrer klippevante omkring på scenografiens sammenlignede

kasser, der hele tiden truer med at tippe, så alle er i fare for at skvatte ned og slå sig. Mandemod skal der tydeligvis til for at deltage i denne forestilling – og en smidig ryggrad; og uheldigvis kom skuespilleren Olaf Højgaard ud for en skade under forestillingen.

Skuespilleren Anders Budde Christensen har imidlertid overtaget hans angstrolle, og han skaber et legende angstportræt med dreven dynamik og gode snigløberblikke. Og David Rousing spiller drengen, der er mere

end villig til at fortælle om alt det, han er bange for – damer, ikke mindst! – og han giver rollen en masse rå drengecharme og også varm overbærenhed helt ude fra de brede skuldre.

Kvinden mellem de mænd, Anne Dalsgaard, spiller til gengæld på hele sit overjægsregister i rollen som den fornuftige og rationelle voksne – hun er så bange, at hun slet ikke tør sige, at hun er det. Og Anne Dalsgaard kan kunsten at presse angsten ned i en enkelt ankel – og ryste lige

akkurat dér – indtil hun får mulighed for regulært at danse angsten væk... Det er muntert og mærkbart kropsteater, som også duer for de fire-årige.

I Teater Hunds forestilling 'Æblet og ormen' fra 2005 var det de voksnes tidsstress, der var i fokus – oplevet gennem børnenes øjne og med vanvittige voksenforvrængninger såsom f.eks. et babysittende onkel-par med rotteører. Og stress har tydeligvis været et bedre parodi-eme end angst.

Men ryst nu bare fjeldregnen af den våde pels og kom videre. Anmelderen giver gerne en håndfuld hundekiks for den gode vilje – og den potesikre tango.

Anne Middelboe Christensen

Voksenverdenens uforståelighed skaber igen den groteske æstetik hos Teater Hund. David Rousing, og Anne Dalsgaard er her på plads på forestillingens angstårn – sammen Olaf Højgaard, der dog siden måtte udgå af forestillingen pga. en skade – og som er erstattet af Anders Budde Christensen. Foto: Bix

ANMELDELSE

Børneteateret: Nikio og den store samurai. Manus: Jesper B. Karlsen. Instruktions: Malte Claudio Lind. Scenografi: Thomas Bek. Lyddesign: Kim Eduard Jensen. Computer-animation: Michael Bing. Medvirkende: Stefania Ómarsdóttir, Poul Storm og Morten Hansen. Aldersgruppe: 6-12 år. Set april 2006. kime@jensen.mail.dk

En pige vokser op som dreng og uden kendskab, til hvor hun stammer fra. En dag bliver hun klar over begge dele, og det medfører at hun beslutter sig for at hævne drabet på sin far. Det lyder da af stort drama, ikke? At pigen tillige er Kejserdatter, sværdet hun hævner med et helligt våben, en gudegave, et samuraisværd, og at begivenhederne er henlagt til et bjerg-rigt rige i østen for mange år siden, gør blot storheden større.

Børneteaterets 'Nikio og den store samurai' er en elementær set spændende, klassisk skåret udviklingshistorie, skrevet af Jesper B. Karlsen. Og det er den opsætning, som Zangenbergs Teater i 2004 vandt en Reumert for som Årets Børneteaterforestilling.

Instruktør og scenograf er bibeholdt. Ændringerne er på spillersiden, hvor holdet nu består af Stefania Ómarsdóttir og Poul Storm i de store roller, som de spiller med fin udstråling og intens energi. Ómars-

Titelpersonen Nikio i Stefania Ómarsdóttirs udgave. Foto: Lisbeth Holten

Pigepower og selvbeherskelse

dóttir tindrer af barnlig uskyld og uknækkelig livslyst som pigen, der af sin kejserlige far (som er ved at tabe krigen mod den onde krigsherre Sato) bringes i skjul i et tempel på Huji No Yama-bjerget. Og Storm spiller med graciøse zen-bevægelser den gamle ene-boer Endo, som finder og tager pigen til sig, kalder hende Nikio, og opdrager hende som en dreng.

Understøttende scenografi

Indledningsvis skal spillerne lige luge ud i nogle atti-

tuder af overspil, som gør spillet lidt anspændt. Men hurtigt suges vi med deres

Masser af spilenergi i Børneteaterets adopterede Reumert-prisvinder

værdighedsranke og ydmygt bukkende rollestaltninger ind i et univers af alt det Nikio skal lære, finde ud af, blive god til, og gennemføre. En 'lære sig selv og livet at kende'-proces som er spændende at følge, fordi den er båret af en Østens selvbeherskelses livsfilosofi, som maner til eftertanke i vores hektisk

vesten. En livsvisdom som siger, at (sværdets) kamp er en kunst, man kun lærer

gennem tålmodig træning, hvor man skal tømme sig selv for tanker og følelser. Man må ikke være styret af raseri og had, for i det ligger et nederlag, der kan slå dig ihjel som menneske. Og en visdom om, at krig ikke er til for at slå ihjel, men til for at vinde retfærdighed og respekt. Akkurat som Nikio i den afsluttende fægte-

kamp mod Sato vælger ikke at dræbe ham, men i stedet betvinger ham med det kønsfremhævende fredsbudskab: 'Krig og ondskab må stoppe her. Sig at den mægtige Sato blev besejret af en pige'.

Den eksistentielistiske filosofi understøttes fint af den enkle scenografi: En Japan-bolig, hvis skydedøre i rispapir, rislende vand og svajende bambus, undertiden overmales af video-projekterede billeder af bjerge, krigere til hest m.m.

Filosofien spidser til i højdepunktsscener. Udover i fægtekampen med Sato, fx i

scenen, hvor Nikio snupper Endos sværd og føler, at det kalder på hende. I scenen, hvor hun møder sin fars genfærd. Hvor hun træner kunsten at spise med pinde. Og scenen hvor hun opdager at hun både er pige og kejserdatter.

Forestillingen er lige så meget for piger som for drenge. Ikke kun fordi den slår en stærk streg under hunkønnets kraft, men også på grund af spilenergien, som skønt forener feminin charme med maskulin råstyrke-power.

Kirsten Dahl

ANMELDELSE

Ishøj Teater: Trolde og prinsessen. Tekst: Jytte Lyngbirk. Instruktion og scenografi: Bjørn Lyngbirk. Medvirkende: Peter Gregersen. Aldersgruppe: 2-5 år. Set i april 2006. www.ishojteater.dk

Skal vi begynde?« spørger manden venligt. »Skal vi slukke lyset?«

Og de små indvilger højlydt i at foretage det drastiske skridt ind i mørket. For Ishøj Teater har specialiseret sig i at lave teaterforestillinger for de allermindste. De fleste tilskuere bliver kørt i busser til Ishøj – og altid kommer de hjem med en lille bog i Pixibog-format. Oplevelsen skal sidde i børnene længe. Sidste år blev det til 58.000 børn, der fik fornøjelsen – ifølge teaterets hjemmeside er Ishøj Teater Danmarks mest besøgte teater.

I forestillingen 'Trolde og prinsessen' bliver ople-

velsen til et eventyr med en hel masse genveje. Og sidehistorier. Og ekstrapåfund. Og fyld. Men hele tiden med den hyggelige stemme som guide ind i eventyrskoven. Denne eventyrforestilling er en historie om en trolde, der først bliver rigtig lykkelig, når han kan blive forvandlet til et rigtigt menneske uden hale og ører. Sådan en gammeldags, romantisk omgang trolde-

Ishøj Teater slås med både dramaturgi og troldeacisme. Men scenografien er skøn og nærmest en prinsesseudgave af en Montana-væg – i glimmerlilla

cisme for letpåvirkelige børnehaverunger.

Forestillingen er dukketeater med skuespilleren Peter Gregersen som imødekomende og synlig fortæller, nydeligt-diskret i hvid skjorte og sorte bukser – og gråt hår.

Dukkerne er til gengæld lidt ynkelige, sådan nogle gængse, bløde stofdukker med træsko og lidt krøllet

hår. Hvis man ikke lige fik at vide, hvem der var menneske, og hvem der var trolde, var det godt nok ikke sådan lige til at se det. Kun ørerne er der til forskel. Selv den bryske kong Trolde ser nøjagtig ud som de andre.

»Hov, hov,« ville kong Trolde vel så sige.

»Standarddukkerne er en opbyggelig pointe i sig selv. Den handler om, at vi alle

med at holde dukkerne om livet og lade træskoene klappe fra side til side. Magi og pusteliv blev det altså ikke til i det her eventyr.«

Med i alle detaljer

Men tilbage til forestillingen: Her er ungerne glade. Og vi er da også rigtig nok med i alle detaljer, når prinsessen løber ud i skoven helt alene midt om natten. Eller som manden siger: »Og det var blevet mørkt.«

At der så stadig er helt lyst i den lille kasse, hvor prinsessen er placeret, lader børnene sig ikke forstyrre af. De er jo selv vant til at lege nat i solskinsvejr.

Og indrømmet: Scenografien er skøn. Den er i hvert fald det nærmeste, man kommer en prinsesseudgave af en Montana-væg. Her er de firkantede skabe pakket ind i lilla glimmerstof, og bag hver låge gemmer sig en ny scene – en skov, et kammer, en sal. Det er fuldstændig som i gammeldags papirdukketeater; en dekoration for hver stan-

Peter Gregersen med prinsesser, trolde og tabeauer i Ishøjs nye omrejsende forestilling. Foto: Ishøj Teater

dardscene. Og da vi kommer til kongens riddersal, skal alle danse. Ikke bare dukkerne, men også os tilskuere, som manden rask hundser op af sæderne. Og

så skal vi neje og bukke til hinanden, og vi skal danse skridt og dreje rundt. Og børnene nyder det. Desuden kalder han dem for 'trolleunger', så interaktionen bliver endnu tydeligere. Glimrende.

Men historien er lang. I hvert fald en søfruescene for lang. Og nogle uinspirede sange for lang. Der går også lovlig meget kristendom og kors-om-halsen og andre dramaturgiske undvigemanøvrer i historien – og lovlig meget sandhedspræken. Troldeacisme er en tvivlsom ting... Men hele tiden fortæller Peter Gregersen med blød stemme og smilende øjne. Og børnene smiler tilbage, næsten hele tiden.

Så selvfølgelig levede de aldeles lykkeligt til deres dages ende, prinsessen og den forvandlede trolde. Og det gør børnene garanteret også efter at have set Ishøj Teater.

Anne Middelboe Christensen

Trolderier med blød stemme

Gud eller kærlighed

Det populære eventyr om fiskerkonen i grøften har fået en forfriskende drejning

ANMELDELSE

Andersens Kuffert Teater: Konen i muddergroften. Efter Brødrene Grimm. Iscenesættelse, scenografi og dukker: Henrik R. Andersen. Medvirkende: Henrik R. Andersen. Aldersgruppe: 5-10 år. Set april 2006. www.andersens-kuffert-teater.com

Der er næppe tal på de mange udgaver af 'Konen i muddergroften', som danske børneteatre har sat på scenen i årenes løb. Brødrene Grimms farverige og grumme eventyr er et af de mest populære og har også inspireret Andersens Kuffert Teater. Det er der kommet en morsom dukketeaterforestilling ud af, der bl. a. handler om at lære at sætte pris på det nære og på vore nærmeste.

I det ydre gør teatrets opsætning af klassikeren om den griske kone og hendes nedtrampede tøffel helt af en mand ikke noget større væsen af sig. Til gengæld giver dramatiseringen historien en forfriskende drejning, som gør forestillingen værd at se. Ved i højere grad at gøre fiskeren til en person med sin helt egen dagsorden, forskyder iscenesættelsen vægten i eventyret. I stedet for kun at fokusere på

eventyrets traditionelle tema, grådig egoisme og kynisme, rettes publikums opmærksomhed mod alt det varme og dejlige i livet, der vælges fra, når guld og magt vælges til!

Konen er som altid en strid madamme, der rager til sig med arme og ben. Og selvom hun i kuffertteatrets version kun er en meget lille dukke, så er hun - påstår hendes mand fiskeren - lige så skrap som store mennesker. Alligevel holder han vældig meget af hende og suser rundt for at for at føje hende, selvom han hellere vil sidde i fred og ro og fiske.

Magtens sødme

En visuel fantasi bidrager på sin egen måde til underholdningen. Muddergroft og fiskerhytte er flyttet op på taget af det - mildt sagt - mærkværdige fartøj, fiskeren har bygget. Masten er en kost, hvor hårene stritter rødt lige op i himlen, og havvandet skvulper rundt i en skuffe, så fiskeren kan fange fisk til sin herlige fiskesuppe. Et blåmalet klædeskab hører heller ikke til standardudstyret på en fiskerbåd, og Ilselill er langt fra tilfreds. Hun vil have et større hus - og en støvsuger, og da fiskeren fanger en talende fisk, bliver der med ét mulighed for at få ønsket opfyldt.

Randi K. Pedersen

Vasketøjet flyver for vinden på toppen af båden, hvor konens muddergroft er flyttet op. Foto: Andersens Kuffertteater

Først må hendes mand dog lige bryde 'snakkekoden', for hvordan kalder man på en fisk?! Og tilmed ikke en rigtig fisk, men en fortryllet prins?. Det løser sig. Fiskeren finder en tekst, der kan hjælpe, og søreme jo, op af bådens styrehus skyder et nyt, smukt stenhus. Hvilket som bekendt straks får konen til at ønske sig et slot med udsigt og i næste hug bliver hun pave, men glemmer desværre undervejs både mand og kærlighed. Og hvorfor egentlig nøjes med pavemagt, hvis man kan blive Gud!

Ilselill er besat af magtens sødme. Og selvom hun nok har glemt hvorfor, vil hun bestemme over alting - og stjerne på himlen. Men dér går - gudskelov - grænsen for fiskens hjælpsomhed. Den er vokset i takt med historien og stirrer på os med lysende, lidt skræmmende øjne. Et blik, der ikke ligefrem signalerer overbærenhed med et menneske, der bærer sig så dumt og egoistisk ad.

Til sidst går det, som vi ved, gruelig galt, og Ilselill må tåle de fatale følger af sit storhedsvanvid. Bedst som konen tror sig på vej til himlen, havner hun i stedet efter en gigantisk flyvetur i røg og damp igen i grøften.

Claus Hjelm, Simon Holm og Maria Sonne sætter blus på gryderne i 'Spaghetti'. Foto: Ditte Valente

Halløj i køkkenet

Der er musikalitet, humor og underfundighed i Batidas lidt tungstartende spaghetti-spas

ANMELDELSE

Teatergruppen Batida: Spaghetti. Forfatter og instruktør: Søren Ovesen. Scenografi: Annika Nilsson (NB tvivl om der skal e i Nilsson jf Limfjordsteatrets Undreland). Kostumer: Gry Hesbjerg. Komponister: Batida og Nina Foss. Medvirkende: Claus Hjelm, Simon Holm og Maria Sonne. Aldersgruppe: 3-8 år. Set april 2006. www.batida.dk

MIT hjerte slår badutspring med forstanden, og vi to vi danser med hinanden', synger to alenlange, kedeligt-klædte spaghetti-kokke, August og Benjamin, midt i det kaos af spredt køkkengrej og væltede møbler, som en lille rund rødhåret og meget sulten pige, Tut, har forårsaget.

Lige før kokkene råber 'YT!' har Tut stukket en rød rose ind under deres næser. Rosen sætter badutspringdansen i gang og får tillige et hav af blomster til at springe op af kokkenes spaghetti-gryde som tilmed bliver helt levende og danser med.

I Teatergruppen Batidas forestilling 'Spaghetti' kolliderer det kedeligt korrekte liv med en farve- og humorfyldt tilværelse. De to grå kokke repræsenterer den triste tilgang med deres indædte bundethed til orden og nøje opskriftsfulgt kogning af spaghetti. Mens den lille spilopmager Tut, der både rummer musik, forandringslyst og trylleri, er indbegrebet af glæde og livslyst.

Sammenstødet ender efter mange strabadser i en stor lykkelig gastronomisk forening. Et møde, som siger at spaghetti med ketchup er mumse-meget bedre end den bleghvide ret, som de to kokke længe ortodokst har bekendt sig til via 'Den gode Gamle Spaghettibog'. Og i et træf som altså i mere overført forstand fortæller, at der skal fest og farver på tilværelsen - ellers bliver den for kedelig.

Der er rigeligt med eksempler fra begge verdener. Med replikken: 'Man må

ikke lege med maden!' irttesætter August flere gange Benjamin, når han lader en kogt spaghetti dingle ud af munden. Og han hundser med og dominerer Benjamin, så længe det er til hans egen fordel, og forsvarer sig med, at det står i Spaghetti-bogen.

Fra klovnens univers

Heroverfor bringer Tut overraskelser og leg ind i det regelrette køkken. Hun vikler sig ind i en vældig historie med hunde, katte og krokodiller, når hun skal forklare, hvordan det gik til, at hun kom til at vælte alle deres køkkenting. En vrøvlehistorie som kokkene både tager afstand fra og tiltrækkes af med den syngende kommentar: 'Åh, uha da, da for galt!, Men hvad skete der mere?'. Hun kommenterer livsklogt deres fastfrosne livssyn med replikker som: 'Inde i noget, der er rundt, kan der godt være noget, der er rødt' og 'Nogen gange kan der godt være noget, som ikke står i Den Gode Gamle Spaghettibog, som alligevel er til'. Og frem for alt tryller hun ting frem, som åbner de to kokkes øjne for at verden kan være andet end det på forhånd fastlagte og kendte. Lange røde sjippetovsspaghetti og små røde kugler, der siger sjove lyde og måske kan hoppe.

'Spaghetti' er ikke en entydig god forestilling. For eksempel er den noget tung og anstrengt i starten. Den vil være komisk uden rigtig at være det. Dialogen - med og uden rim - er temmelig uinteressant og ret stiv. Og det hele virker noget postuleret og stillestående.

Men efterhånden som Tut kommer på banen og de alle tre begynder at spille på deres instrumenter (trompet, tromme, harmonika) og rytmer løs med spaghetti-trommestikker, bestik, flasker og tallerkner, kommer der mere liv og sjove situationer ind i forestillingen, som trækker på en humor og en underfundighed, som hører klovnens univers til.

Kirsten Dahl

Lyshåret og kristen eller mørkøjet og muslim? Laura Kamis Wrang og Karen Nielsen clinch lader modsætningerne mødes i 'Abrahams Døtre'. Foto: Teatertasken

Figner og fiktionsforskrækkelse

TeaterTasken trodser Muhammed-krisen med en modig og kvindebevidst forestilling.

ANMELDELSE

TeaterTasken: Abrahams Døtre. Manuskript: Laura Kamis Wrang, Karen Nielsen og Lene Vestergård. Instruktion: Lene Vestergård. Scenografi: TeaterTasken. Medvirkende: Laura Kamis Wrang og Karen Nielsen. Aldersgruppe: 12 år og op. Set i april 2006. www.teatertasken.dk

Muhammed-tegningerne har spærret for så meget og lukket munden på så mange. Men inden for børneteaters verden er TeaterTasken ufortrødent fortsat med at spille forestillingen 'Abrahams Døtre' – en brav forestilling om Biblen og Koranen.

De to forjættende bøger optræder helt bogstaveligt i forestillingen; dog nu kun som attrapper, fordi tidligere tilskuere er blevet stødt over at se dem kastet rundt som rekvisitter i en fiktion. Rammehandlingen er to halvsøstre, der mødes for at sortere i faderens dødsbo. Og så er det, at de falder over hver deres bog, for den ene datter er kristen, den anden er muslim...

Idéen er glimrende, også selv om dødsbo-idéen er forudsigelig, sådan frit efter H.C. Branners 'Søskende'. Men replikkerne bærer præg af, at der ikke står nogen uafhængig dramatiker bag – der er langt mellem uforglemmelige udsagn.

Men skuespillerne! De kan næsten ikke vente med at fortælle hver deres historie. Karen Nielsen

spiller den kristne og pligt-opfyldende datter med orden i flyttekasserne. Hendes afdøde far er nærmest vokset til Gud – og hans forklaringer på Biblens historier er sande! Nielsen står tynd og selvudslettende i overalls og med pjevset, lyst hår rundt om et sammenbidt, forgrædt ansigt. Men hendes stemme hungre efter den varme og tolerance, som søsteren strutter af.

Mandeløjne på eventyr

Laura Kamis Wrang er hendes totale modsætning. Hun er snakkende og sms'ende og blidt overbærende under det mørke hår, perfekt som en stewardessetype med let til mascarasmil. Hun spiller den muslimske søster med en vidunderlig blødhed og charme – og med mandeløjne, der lover eventyr – mens hun stolprer rundt i skinnende nylonstrømper og tvangstørklæde, altså i luftfartssilke, om halsen.

Det sjove er selvfølgelig at se disse vildt forskellige piger spille sammen. Ikke mindst fordi de præsterer så troværdigt et søsterspil, hvor selv de mindste irritationer og fortroligheder afsløres af mundvige og øjenlåg. De har kendt hinanden altid, altid. Men de har også misundt hinanden altid, altid. For hvem var det egentlig, at far bedst kunne lide? Og hvorfor fortalte far dem to forskellige versioner af sin 'yndlingshistorie' om Abraham og Sara og elskeren Hagar?

Derfor er det også ærger-

ligt, at instruktøren Lene Vestergård ikke har øst mere ud af fantasien. Personinstruktionen virker næsten fiktionsforskrækket – som en diffus teaterrealisme, tvivlsomt velsignet med dagligsdags kropsklicheer.

Desuden er forestillingen ubarmhjertigt blottet uden hverken scenografi eller mørkelægning. Hvis ikke Laura Kamis Wrang havde budt på figner inden forestillingen, hvordan skulle vores fantasi så overhovedet have mærket Det Hellige Land? Hvorfor skal de to pigers 'flyvende tæppe' fra barndommens tusinder af mellemøstlige eventyr være det mest anonyme IKEA-kludetæppe overhovedet? Og hvorfor i alverden er der hverken musik eller lyssætning til disse Bibel-beretninger?

Men selve sammenstillingen af Biblens historie over for Koranen er interessant – og TeaterTaskens nysgerrighed er prisværdig. Ikke mindst i skildringen af begge religioners kuldsejlede kvinde billeder, både kvinden som hustru uden rettigheder og kvinden som elskerinde uden rettigheder – og kvinden som slavinde med voldtægtsofferstatus. For manden er den livgivende, og Gud bestemmer, om der skal være liv. Basta. Så må kvinderne bare lægge krop til. Og det gør så Karen Nielsen og Laura Kamis Wrang. Oprigtigt og smukt, opofrende og smertefuldt. Og foruroligende aktuelt.

Anne Middelboe Christensen

Digitale legekammerater

I en skarp og visuel flot komedie sætter Team Teatret computerspillene på scenen

ANMELDELSE

Team Teatret: Af en anden verden. Manuskript: Rikke Bendsen. Iscenesættelse: Bo Larsen. Scenografi: Pia Maanssen. Medvirkende: Anne Karina Nikolajsen og Claudio Morales. Aldersgruppe: 8-12 år. Set april 2006. www.teamteatret.dk

Survivå-å-år' vræler Martin begejstret ud i rummet, hver gang det lykkes ham at banke en modstander ned. Det gør det tit, for Martin er vild med computerspil, og han er god til det. Han spiller på alle tider af døgnet, er knapt indenfor døren og har smidt skoletasken, før der er gang i tasterne og direkte adgang til en helt anden verden.

I susende fart jagter computerspillets billeder hinanden rundt på væggene i Martins værelse og gør det til en del af et formidabelt, digitalt univers, han ubesværet træder ind og ud af. Ganske vist udkæmpes der konstant drabelige kampe på liv og død, men alt er kendt og trygt og dejligt nemt at styre. Helt modsat den virkelige virkelighed, som Martin ikke er nær så god til at tackle. Det er svært at finde legekammerater, og selvom det lykkes til sidst, giver drengens kaotiske hverdag rige muligheder for at diske op med en god portion satire.

I Team Teatrets skarpe komedie, 'Af en anden ver-

den', er det ikke mindst Martins mor, der står for skud. En tjekket, selvrealiserende damesild fra den kreative klasse, som understreger vigtigheden af, at 'man (hun) må tage sig af en idé, mens man har den'. Hvilket desværre kan betyde, at korte kommandoer om rene negle, gode spisevaner og et ryddeligt værelse bliver den daglige kontakt mellem mor og søn. Hvorimod tidsrøvende aktiviteter som kærlig omsorg og opmærksomhed må komme i anden række.

Ren panik

Martin, der spilles med overbevisende, barnlig vitalitet af Claudio Morales, må heller ikke spille så meget computer, synes hans mor, skægt og rammende portrætteret af Anne Karina Nikolajsen. Men hun må godt forsvinde ind i sin laptop og cad-verden og overlade pizzabestillingerne til sin søn.

Martins mor køber sig fra ansvar og nærvær, og en dag kommer hun hjem med det sidste nye spil, 'Landet Chatnik'. Til sønnens store fornøjelse lykkes det ham at lokke spillet fra moderen, selvom hans værelse ligner en ruin. Men begejstringen bliver først til forundring og til sidst til ren panik, da det viser sig, at figurerne i spillet opfører sig højst mærkværdigt. De digitale legekammerater holder sig ikke inden for deres egne ram-

me, men myldrer støjende og skrigende ud af skærmen og tonser rundt i hans værelse.

Skrækslagen hiver Martin som en sidste udvej stikket ud for at få de fæle folk til at forsvinde. Men en køn og temmelig krigerisk kongedatter ved navn Zulu er stadig hos ham, og hun er rystende bange. Hjemme i Chatnik pønser man på at slå hendes far Kongen ihjel og overtage magten i riget. Deroft må hun tilbage hurtigst muligt, og det skal Martin hjælpe hende med!

Nemt bliver det ikke. Men ved fælles hjælp når Zulu hjem i tide, og Martin – og også hans mor – bliver nogle erfaringer rigere.

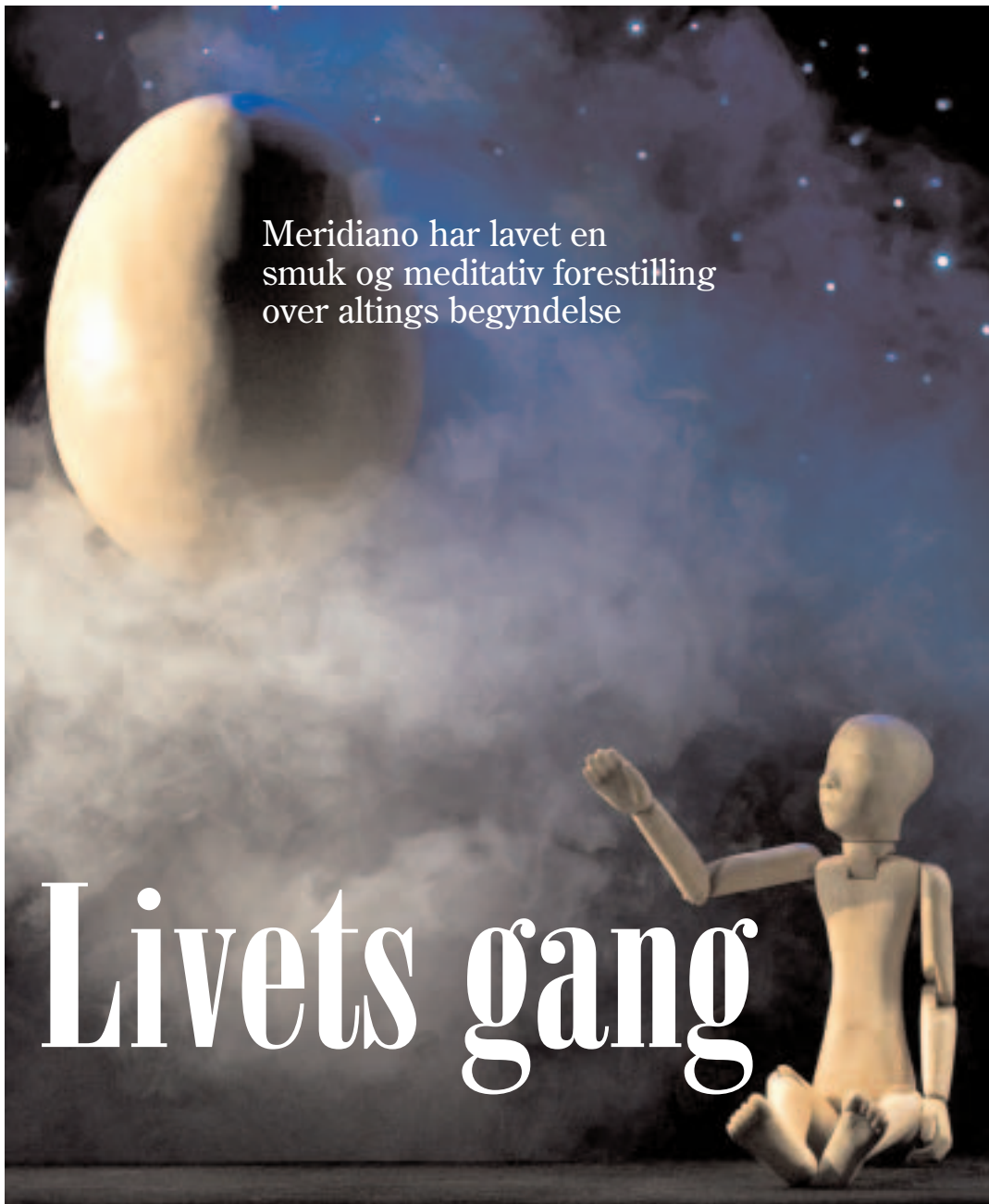
De finder ud af, at det er noget særligt og herligt at være sammen med rigtige, levende mennesker. Især sin mor, men også med nye venner. Noget der ikke kan erstattes af alverdens spændende computerspil eller programmer. Og selv om temaet enlig mor, der er mere optaget af sin trendy karriere end af sit barn, ikke er nyt, beskriver forestillingen det skægt og uden fordømmelse.

'Af en anden verden' er en velskrevet og visuelt flot forestilling, spillet i en stil og et tempo, der stensikkert appellerer til spillevante computerbørn i superlige-

Randi K. Pedersen

Claudio Morales' Martin er vild med computerspil, indtil Anne Karina Nikolajsens prinsesse Zulu træder ud af skærmen. Foto: TeamTeatret

Meridiano har lavet en smuk og meditativ forestilling over altings begyndelse

Livets gang

Der er meditativ poesi over Meridianos dukkeforestilling om intet mindre end verdens skabelse. Foto: Meridiano.

ANMELDELSE

Meridiano Teatret: Genesis. Forfatter, instruktion, scenografi og dukker: Giacomo Ravicchio. Marionetter og masker: Per Christensen. Kostumer: Birte Henriksen. Komponist: Jérôme Baur. Guitararrangementer: Jesper Folke Olsen. Oversættelse: Bent Holm. Medvirkende: Lars Begstrup, Elise Müller og Per Aagaard. Aldersgruppe: 5-11 år. Set april 2006. www.meridiano.dk

En forestilling om altings begyndelse. Mysteriet om livets begyndelse og alle væsners oprindelse. Det er noget af et projekt Meridiano Teatret har sat sig for med den dækkende titel 'Genesis'.

Scenerummet, der møder en, er mørkt. Foran til venstre aner man en mandsstor rød stjerneklukkert, i midten i et mørkt rektangulært hul står et mikroskop på en bordflade, og forrest til højre sidder en musiker og spiller guitar.

Elise Müller lægger ud med at slå et æg ud i et glas, samtidig med at hun fortæller, at der findes en gammel historie, som siger at vores jord er kommet ud af et æg. Den ene halv skal blev til det første bjerg. Den anden til himmelhvælvingen.

Mens hun fortæller videre, trykker hun ægget ind i skallen igen ved at ryste glasset. I baggrun-

den toner fem runde kloder frem. De svæver over hinanden, og forbi dem passerer et stort æg. Ægget bliver større og større, og det bevæger sig frem mod den spilleflade, hvor der rundt om æggeskallen og en lille gren udspiller sig en kæde af billeder på væsner og liv.

Ud af den knækkede æggeskal hopper et lille kvastvæsen, to små søheste, syv fisk med striber, en utrolig stor fisk, en rød slange, et myresluger, en vaskebjørn, et insekt og flere til. Væsnerne defilerer forbi, og det er deres form, farve og bevægelser vi har at forholde os til. Ingen decideret historie. 'Blot' det utrolige i at de dukker op og tager sig ud som de gør. Nogle meget løjerlige, andre mere genkendelige.

Betagende dukkeføring

Så vælter et menneske ud over æggeskallens kant og vi følger i en ganske betagende dukkeføring dets langt fra lette arbejde med at få sig rejst, lære at gå og forstå at det nok kan hoppe og baske med armene, men ikke flyve. Bag mennesket projekteres billeder op. Af skyer, skove og folk som padler af sted på en flod. Et kæmpe hav bølger frem og danner overgang til to skjold-dyr som slås, for snart at blive snuppet af en stor fugl, der oplever at en anden fugl happer fangsten. Livet er kamp og overlevelse, for-

stås. En kriger med bue kommer til syne og en lille fjer lander på scenebordets smalle lysstribe. Siden knokler en fugl i en humoristisk passage med at få sit æg til at blive i reden.

Livets gang er også urbanisering. Træer som fældes og bliver til byer. En bil som bliver til fem, der holder for rødt lys i en storby.

Som ofte i Meridianos forestillinger er fokus på det visuelle. På billedmagi og tredimensionalitet tilsat ganske få ord og stemningsledsagende musik.

Mod slutningen træder Else Müller frem igen som fortæller. Nu med aftegningen af bykulisser i nattelys som baggrund. Hun funderer: 'Hvem ved om der er liv på en anden planet?' og sætter så med etagenævnelse de to mandlige medvirkende og sig selv ind i bybilledets huse som henholdsvis stjerneklukkerten, musikeren og videnskabsmanden.

'Genesis' tegner en udvikling. Smukt og meditativt. Men forløbet føles også noget tungt, og undervejs måtte jeg spørge mig selv: Hvad skal jeg med alle indtrykkene? Synes billederne af mere end de er? Og mangler der alligevel ikke noget? Fx at det visuelle sætter større refleksioner over livet i gang, end dem som umiddelbart er knyttet til de enkelte billeder?

Kirsten Dahl

Trægt tyggegummi

'De 10.000 ting' er hverken fugl eller fisk – det er Barbie og Bionicle på en hovedløs dag. Men forestillingens løgnehistorier er velmente

ANMELDELSE

Planetteatret: De 10.000 historier – en rablende dans med løgn og latin for de 5-10-årige. Koreografi: Anne Katrine Kallmoes. Musik: Jørgen Teller. Scenografi: Lise Klitten. Lys: Frank Gustafson. Dramaturg: Nanna C. Rohweder. Medvirkende: Karen Margrethe Aunsholt og Anders Schlanbusch. Aldersgruppe: 5-10 år (4-6 mere realistisk?). Set i januar 2006. Med på Festival 2006. kallmoes@tiscali.dk

Efter Planetteatrets forestilling bliver det klart, hvad de to dansere har prøvet at skabe: En forestilling om børns glæde ved at fortælle løgnehistorier.

Undervejs er det imidlertid begrænset med klarheden i 'De 10.000 historier'. Koreografen Anne Katrine Kallmoes har tilsyneladende hverken haft tilstrækkeligt med koreografisk materiale eller dramaturgisk spændstighed til at få forestillingen til at hænge sammen i andet end en tynd rammeløgnehistorie om en vild racerbiltur.

Rigtig sjovt bliver det i hvert fald ikke. Her er ingen humor, der vælter ungerne ned af bænkene. Ingen alvor, der gør dem stille. Ingen originalitet, der får dem til at spærre øjnene op. Bare lidt af hvert, der får ungerne til at smålarne hele vejen gennem forestillingen. Bare 10.000 ting for meget.

Plottet kunne ellers være sjovt nok: En dreng og en pige (altså en voksen mand og en voksen dame) fortæller røverhistorier for hinanden, og de skiftes til at leve med i hinandens drømmeverdener. Deres rekvisitter springer ikke alene ud af deres fantasi, men også fra en kæmpestor kuffert med børnehavnens yndlingslegetøj: Den fjernstyrede racerbil, lægesættet, legetøjsdyrene, sørøverkloen - og tyggegummi for resten. Drømmen om at kunne blæse den allerstørste tyggegummiboble...

Standardtrin

Desværre har Kallmoes ikke formået at knytte koreografien til legetøjet, så der koreografisk opstår nye forbindelser mellem tingene og kroppen. Næ, diverse pligtaflringer af standardtrin og ståen-på-hænder afslører højst, at ingen af de medvirkende er i topform. Øv. Replikdiktationen er heller ikke ligefrem overvældende. Dobbelt-øv. Så er

der kun skuespillets handling tilbage, og den er altså skitseagtig og metatung – og spændingsusikker.

Måske er det derfor, at ungerne forsøger at overtage forestillingen. Det virker i hvert fald, som om de ræsonnerer, at så kan de jo lige så godt selv være med. De er bedre til at spille 'børn' end de voksne, ser de ud til at mene. Dette er selvfølgelig en beundringsværdig 'interaktiv' effekt, men kunstnerisk overbevisende er det altså ikke.

Da manden drikker af noget sæbeboblevand, råber ungerne af ham – de ved jo godt, at det må man ikke, for så får man ondt i maven. 'Du er fjollet!' får han at vide. Men det er de begge to. For dette her er hverken fugl eller fisk – det er Barbie og Bionicle på en hovedløs dag. Men det er godt ment.

Så kommer det endelig, højdepunktet. Cowboydrømmen svulmer op, og et par cowboybukser bliver til topersonerstøj med tre ben! Anders Schlanbuschs stolte macho lokker Karen Margrethe Aunsholts tyggegummitøs med ned i sine jeans, og så går de to dansere ellers rundt som et trebenet prale dyr. Her opstår faktisk nogle groteske, akrobatiske situationer, som er lige ved at gøre forestillingen interessant... Men så: BANG! En alt for voldsom skudepisode afliver både bussemænd og cowboydrømme – og så er det slut med det hele, også med tyggegummityggeriet.

Bagefter kan tilskueren så også fundere over, hvorfor forestillingen kaldes en danseforestilling, når ingen bevægelseskvenser lader til at vare længere end 30 sekunder. Set i forhold til det øvrige børneteaterrepertoire har denne forestilling i hvert fald svært ved at skille sig ud som danseater, fordi meget børneteater er så langt fremme rent fysisk.

Næh. Hvis de havde hoppet på tungen, så havde det altså været noget andet. Men så havde de jo nok tabt tyggegummi – og så havde ungerne råbt ad dem...

Anne Middelboe Christensen

Anders Schlanbusch og Karen Margrethe Aunsholt som trebenet prale dyr. Foto: Therese Ettrup Bille

Klim med seje rim

Niels Andersens Holberg-solo har en herlig hørm af freudiansk aftershave. Men det er en svær forestilling, der både kræver kendskab til Niels Klim og til Anders Fogh – og til civilisationens forbandelseshistorie i øvrigt

Vandrefalken: Niels Klim, frit efter Ludvig Holberg (1741). Tekst og instruktion: Niels Damkjær. Scenografi, masker, dukker og maskiner: Mona Damkjær og Søren Cip Nielsen. Medvirkende: Niels Andersen. Aldersgruppe: 10-13 år/14-16 år. Set april 2006. www.vandrefalken.dk

Hvordan mon det egentlig ville være at møde Holbergs Niels Klim? Antagelig i stil med at møde Niels Andersen. For Niels Andersen præsenterer et ego, der også er grænsesprængende og historiksavlende – og originalt.

Vandrefalkens forestilling Niels Klim stinker af ego. Men også af et uopsætteligt budskab, som Niels Andersen ønsker at bringe videre til de næste generationer. 'Cyberspace, hyperspace' rimer han hånligt, mens han rakker ned på tidens degenerering.

Det er Niels Damkjær, der som manuskriptforfatter og instruktør har fabuleret over Holbergs store fantast-

figur. Og det er der kommet en meget levende og dynamisk forestilling ud af. Men det er også blevet til en svær forestilling, båret af associationshop, der formodentlig både kræver kendskab til Niels Klim og til Anders Fogh – og til civilisationens forbandelseshistorie i øvrigt. Og så har forestillingen en herlig hørm af freudiansk aftershave med krampagtige fingergreb om lærerindens hængepatter og den slags teenageløjer...

Blændværk og blottelse

Paradoksalt nok er netop nutidens blottelse noget af det, der blænder og fascinerer forestillingens tre Niels'er – Andersen, Klim og Damkjær. Og Niels A. får pigen med den røde hårstribe i hestehalen til at rødme grundigt, da han lader, som om han sender score-sms'er til fyren med det mørke hår længere henne ad rækken. Første række, naturligvis. For denne Niels K. bemægtiger sig verden ved at forføre tilskuerne på første række, i hvert fald mentalt. Og Niels D. har

iscenesat ham til at stå dér i bar overkrop og hår på ryggen – og med imponerende muskuløse post-teenager-ben. Og så er hormonerne aktiveret, også på første række.

Scenisk bemægtiger Niels Andersen sig ellers rummet iført diverse fantasifulde bæredukker og skraldespandsaggregater. Mona Damkjær og Søren Cip Nielsen har givet den Holbergske fantasi flugt i en papmachémaske med akkurat lige så lige læber som Niels Andersens egne. Også den kan snakke både fanden og forhørsdommere et øre af...

Ingen tvivl om, at Niels Andersen har mange væsentlige ting at tale om. Han digter, han rabler, han støner. Og han rakker ned på brug-og-smid-væk-kulturen, og han kommenterer verdens vaklende demokratier med en kitsch-hyldest til endnu en nyindvalgt 'livstidspræsident': Det er politiske teateropråb, der kan mere end sine gavtyvegrin.

Tinnitus og tolkning

Alligevel er denne Niels Klim-solo så fragmenteret en collage, at revyformen egentlig ville være et mere oplagt bud: En Holberg-

revy. Men det kan hr. Andersen vel så kreere, når han fra juli omdøber sit elskede Vandrefalk-teater i Kalundborg til Holberg Teatret?

Visuelt er der fortsat vigør i den gamle vandrefalk. Og han bærer sine dukker rundt med schwung, så tilskuerne mærker suset fra vingerne. Men når tilskuerblikket lister sig væk fra hans korpus et halvt sekund, så savner det alligevel nogle scenografiskabte bagtæpper, der kan afskærme skoler og kulturhuses ubarmhjertige lokale virkelighed... Desuden er lydniveauet i forestillingen

helt ude af trit med tilskuerørerne; denne Klim anvender sig af dyrebøl og instrumenthyl, der truer med tinnitus.

Om Niels Andersen så når sit publikum? Jo, jeg tror faktisk, at han indfanger de præ-teenagere, han gerne vil have i tale – og at han imponerer dem med sine åndelige vindstød. Men jeg tror altså ikke, at de unge har mange Holberg-chancer, hvis ikke deres lærere har fortalt dem om Ludvig på forhånd.

Men bare nu lærerne ikke præker om Holbergs hang til midelvejen. For den vej kender Niels'erne ikke.

Anne Middelboe Christensen

Vandrefalk bliver til Holberg

Niels Andersen, der er eneejer af Teatret Vandrefalken og i øvrigt havde 40 års skuespiller-jubilæum i april, lukker efter 25 års virke Vandrefalken. Det sker dog udelukkende i forbindelse med et navneskift – til Holberg Teatret. Det er også navnet på det egne teater-projekt, som han har været initiativtager til i Kalundborg. Nu har Niels Andersen og Co. dog opgivet byen og forsøger i stedet at flytte såvel projekt som ministeriel egnsteater-godkendelse til Slagelse i stedet. I mellemtiden fortsætter ildsjælen Andersen så sine teateraktiviteter under det nye teaternavn.

Barkentins Teater: Slå højt på tromme. Idé, tekst og dukker: Ray Nusslein. Bearbejdelse og medvirkende: Ole Barkentin Lauritzen. Aldersgruppe: 4-8 år. Set april 2006. www.barkentins-teater.dk

Heldigvis spinger ingen større ændringer i øjnene. Buum! siger trommen – som den altid har gjort. Men nu er det Barkentins Teater, der med 'Slå højt på tromme' lader nutidsbørn opleve den mest betagende klassiker, hvis tekst og scenografi er to sider af samme sag.

'Slå højt på tromme' har begejstret børn igennem flere årtier, men forestillingen virker ikke spor gammeldags, og den nye mand ved trommen får også små

Ole Barkentin har med held taget Paraplyteatrets klassiker op igen

Dukkefører på dupperne

Frisk og nyopsat byder 'Slå højt på tromme' på gensynet med en betagende klassiker

tilskuere til at stråle. Den formidable, sproglige idérigdom synes uendelig og er – må man lykkelig konstatere – tilsyneladende uopslidelig. Ligesom de finurlige rekvisitter den dag i dag lukker publikum ind i en tidslomme af underfundig livsglæde.

Indlevelse og respekt

Det gælder f. eks. den mægtige parasol med silkesnøre, som er en paraply, der er blevet brugt til at holde hovedet kold(t)! Nu er den det kønneste tag over trommen. Men før den er parat, skal vi lige lære at rime. Og gid man dog kunne rime så smukt som manden med trommen, der indleder forestillingen med ord som: 'Et bord kan bære, lige hvad det skal være – ligesom kærlighed!' Stille og roligt tager en

vidunderlig historie form. Den vokser frem, efterhånden som stortrommen stilles op og ved hjælp af et hjul forvandles til et roterende Mester Jakelteater. Et eventyr af en scenografi, der får øjne til at stå på stilke.

Nu slås parasollen op, og dukkerne Lille Ply, Bæstet, Blomsten og de andre kan begynde deres skægge, grove, mens også rørende spil med og mod hinanden. De mundhugges og slås. Bæstet forfølger evigt forelsket og håbeful den arrogante blomst, og teatret snurrer og snurrer. Dukkeføreren må være på dupperne, når der skal holdes styr på det hele!

Med velanbragt finfølelse er en taknemmelig hilsen flettet ind i forestillingen til 'en ven, der nu er en engel'. Ham, der oprindelig har gjort forestillingen mulig

ved gavmildt at lade den gå i arv til Ole Barkentin Lauritzen. Ray Nusslein og hans enestående Paraplyteater mindes så diskret og uden navns nævnelse, at de indforståede bliver rørt, og andre ikke føler sig hægtet af.

Fornuftigvis prøver Ole Barkentin på ingen måde at gå mesterens legendariske, magiske poesi i bedene. Men han har øvet sig, fortæller han, og løfter da også arven med indlevelse og respekt. På egne præmisser manifesterer han sig som en glimrende fortæller og dukkefører i den legendariske forestilling om den store tromme, som siger så dybt og dejligt buuum, når man slår på den.

Randi K. Pedersen

Brutale realiteter

Med et livligt blandingsbatteri af bevægelser belyser 'Sandslottet' en tragisk virkelighed

ANMELDELSE

Tali Rázga: Sandslottet. Koreografi: Tali Rázga. Dramaturg: Nanna C. Rohweder. Scenografi: Ida Marie Ellekilde. Lysdesign: Mikkel Jensen. Komponist: Povl Kristian. Medvirkende: Line Larsen-Ledet, Pelle Stryhn og Pernille Garde. Aldersgruppe: Fra 12 år og op. Set januar 2006. Spillede på Festival 2006. trazga@hotmail.com

Det er i sig selv imponerende, at Tali Rázga evner – og ikke mindst har udholdt – at skabe et dybt privat familieminde om til alment og bredt appellerende danseteater. I udgangspunktet handler det om krigens gru og rædsler i Israel under Golfkrigen, som den blev oplevet i børnehøjde af hendes egne, små brødre og videofilmet af hendes far i familiens beskyttelsesrum.

De israelske drenge var heldige. De havde et sted at søge ly og undgik at blive slået ihjel. Men betyder det at overleve også, at de og millioner af andre børn, der vokser op midt i krigen og terroren, forbliver i live inden i? Måske – og måske især hvis vi giver dem mulighed for at se teater som danseforestillingen

'Sandslottet'.

For ganske vist ender bombeangrebet mod de tre børn, to piger og en dreng, i 'Sandslottet' ikke så lykkeligt som for Rázgas brødre. Men netop derfor gør forestillingens basale tiltro til børnenes ukuelige livsglæde indtryk.

Iført gasmasker, der får dem til at ligne groteske, tragikomiske insekter med kæmpehoveder, tumler de omkring i halvmørket og holder modet oppe hos hinanden. Atter og atter prøver de ufortrødent at bygge noget op med klodserne, der foruden en lille bamse er deres eneste legetøj.

Og de giver ikke op, selvom resultatet af deres anstrengelser hurtigt falder til jorden igen under bombeangrebene, når alting væltes omkuld af rystelserne i bygningen.

Fart i samspillet

Længe drøner børnene energisk rundt i det lille beskyttelsesrum klædt i deres muntert stribe dragter og trendy blonder, der er holdt i sorgens farver sort og hvidt! Men så sætter bomberegningen for alvor sætter ind ideres område og stopper brat legen, der måske – ubevidst – har været med til at holde frygten på afstand.

Nu kan den ikke længere kan redde dem fra at se de brutale realiteter i øjnene, der på få timer gør børn voksne. År før naturen har bestemt dem til at blive det. Om viljen til livet bærer gennem sådanne traumer, giver et værk som 'Sandslottet' en slags håb om.

Scenografiens tragiske tyngde i de betongrå, kasselignende klodser – gode at lege med og endnu bedre at gemme sig bag – spiller flot op mod og med koreografiens legende udtryk og hastige tempo. Der er fart i kroppene og i samspillet mellem danserne, der folder sig ud i et livligt blandingsbatteri af bevægelser, der også omfatter og halsbrækkende hiphop.

Ikke mindst det sidste får drengepublikummet helt ud på kanten af stolen. Hvorfor tanken melder sig, om netop nogle af dansenumrene paradoksal nok kommer til at skygge for danseforestillingens helhed og indhold. Mens et velkalkuleret lysdesign til gengæld får angsten og uhyggen til at komme meget tæt på. Det går uden tvivl lige ind hos alle unge tilskuere, når et af børnene efter endnu et bombeangreb ligger alt for stille tilbage.

Randi K. Pedersen

Der indgår et imponerende bamsetårn i Dyrelabs forestilling.
Foto: Anne Cecilie Iversen

Tyndt tøjdyrsteater

Der er for meget overspil og desorientering i Teater Dyrelabs dramatiserede barndomsminder

ANMELDELSE

Teater Dyrelab: Sikke den brølede!. Instruktører: Anne Cecilie Iversen og Steen Nedergaard Haugesen. Scenografi: Sissel Romme Christensen. Lyddesign: Fabian Carvallo. Medvirkende: Pernille Nedergaard Haugesen og Tea Rønne. Aldersgruppe: 5-10 år. Set april 2006. www.teaterdyrelab.dk

Første skoledag. Mørke. Uhyrer under sengen. Brølede vilde dyr. At blive væk fra sin mor. Og at blive skældt ud af en vildt fremmed. Alt det man kan blive bange for som barn (på 5-10 år) er omdrejningspunktet i Teater Dyrelabs performanceforestilling, 'Sikke den brølede!'.

Titlen antyder at der er en 'den' – sikkert et dyr – som nogen synes brøler ret så højt. Det stemmer også. I forestillingen spiller Tea Rønne og Pernille Nedergaard Haugesen to skolestartspiger, som blandt andet bliver forskrækkede over en stor brølede løve. Et rovdyr, som i deres fantasi bor nede i kælderen.

Undertitlen – '...man kan ikke kalde det mod, hvis man ikke har været bange' – fortæller også, at teatret vil vise noget om mod. Om overvindelse, kamp og små sejre. Og på teatrets udmærkede og positivt barnlighedssignalerende hjemmeside (med tøjdyr som guider en rundt og kommer med oplysninger) kan man læse at visionen er at 'præsentere performance-teatrets univers og de mange muligheder der ligger i at udtrykke sig med kroppen på tværs af sprog, kulturer og intellekt' udfra det materiale, som spillerne med afsæt i egne ideer til historien og scenerne, skaber gennem improvisationer.

Udtrykket stritter

Et udmærket afsæt. Desværre fungerer teatrets barndomsmindescolage bare ikke ret godt på scenen. Ikke fordi de forskellige 'der blev jeg bange'-episoder mangler. Hel-

ler ikke fordi forestillingen er stykket op i små umiddelbart sammenhængende brudstykker. At lege med og sprænge velkendte logikker er en central del af performancegenrens sprog. Men der er noget galt, når det ituskarne og fragmenterede ender i forvirring. Når man oftere føler sig desorienteret, end betaget af billeder og bevægelser. Når man mødes af spillere som snarere udstråler en flaksende og urolig energi, end kreativt geist og kunnen. Når energien netop ikke hører bange-temaet til, men dirrer udenpå i form af overspil, fx anstrengt stemmebrug, overspændte råb og bevægelsesudtryk, der virker ufri og meget arrangerede. Eller er fyldt med gøremål, som enten virker kryptiske – som det at Pernille gentagne gange rækker op efter noget, uden at vi fatte hvorfor hun gør det. Er plat upoetiske – som den lydledsagede toiletmime og fødselsdagsscenen, hvor Pernille spiller barnet, der tvinges af fødselsdagsbarnets mor til at spise op, dvs. proppe sig med et bjerg af kartoffelmos, så det klatsprøjter rundt i rummet og står ud af mundvigene på hende.

Jeg er ikke moralsk forarget, og jeg råber ikke på teater, som ikke kræver noget af sit publikum. Men når udtrykket stritter og er så stillestående og umusikalsk som her, bliver man smittet af en skidt energi. Det er ikke nok at placere en lille eng med blomster og gynger på scenen og trille ind med en cylinder af sammensyede tøjdyr. Heller ikke selvom engen er pæn og børnene tydeligvis bliver betaget af tøjdyrskonstruktionen. At skabe magi og poesi på scenen, kræver situationer og udtryk som væver sig sammen med det vi umiddelbart kan se og høre og skaber mening og dimensioner, som ligger herudover.

Resultatet undrer mig, når begge spillere og instruktøren er uddannet fra School of Stage Arts ved Teatret Cantabile 2.

Kirsten Dahl

Krigens gru – udsat for vedkommende danseteater

REPERTOIRENYT

Teatret Bagage

H.C. Andersens Gade 49

5000 Odense C.

Tlf. 40 28 76 66

e-mail: bagage@mail.dk

der findes da slet ikke drager

Forestillingen for de 3-8-årige, der har premiere i september, har følgende ændringer i forhold til teksten i Røde Brochure:

Instruktør er Søren Skjold, mens harmonikaspilleren Maren Halberg er musiker i forestillingen.

Se I øvrigt Den Røde Brochure side 33

NYEBØGER

Nye stykker fra Drama

Henrik Vestergaard Nielsen: Så ligger man der. 62 s., kr.148. Romantisk komedie om en ungmands jagt på kærlighed og sex. Havde urpremiere på Svalegangen i maj.

Eva Litauer: To liv og et øjeblik. 48 s.,kr. 78. Søstres uforløste samliv udsat for Kain & Abel-myten.Spillede på Jomfru Ane i 2004.

Claus Flygare: Manden der vendte tilbage. 83 s., kr. 148. Komedie om menneskers reaktioner på døden. Mammuteatret spillede den på CafeTeatret i 2003.

Ludvig Holberg: Don Ranudo. 106 s., kr. 148. Bent Holm fortsætter sit arbejde med at gendigte og kommentere Holbergs komedier.

Endnu en Reumert til Gruppe 38

Årets store børneteaterpris til H.C. Andersen-forestillingen 'Du må være en engel, Hans Christian'

Af Carsten Jensen

For Gruppe 38 blev årets festival skudt i gang på den smukkeste baggrund – cirka 130 kilometer nord for festivalens centrum, Nykøbing Falster – idet det århusianske børneteater søndag den 23. april fik Reumert-prisen for Årets

Børneteaterforestilling under gallashowet på Det Kongelige Teater.

Prisvinderen, 'Du må være en engel, Hans Christian', var Gruppe 38's stærkt originale hyldet til eventyrdigter Andersen.

Dermed gentog Gruppe 38 bedriften fra 2003, hvor teatret tog prisen for sin markante nyfortolkning af H.C. Andersens 'Den lille pige med svovlstikkerne'.

Også dengang var instruktøren Catherine Poher, der nu har inkasseret sin fjerde Reumert på otte år. De to øvrige var: Corona Danseteaters 'Happy End' og Teater

Rio Roses 'Se mig!' Og der-til kommer flere nomineringer gennem årene. Det er aldeles uhørt imponerende af den fransk-fødte billedkunstner og idemager.

Dermed måtte dette års to øvrige nominerede i børneteater-kategorien, Spiir Produktions 'I tråd' og Trekantens 'Happys Habitus' nøjes med æren – og bevidstheden om, at man var oppe mod en formidabel konkurrent...

Udfordrende og originalt

Og så til motivationen:

Med forestillingen 'Du må være en engel, Hans Christian' inviterede Gruppe 38 fra Århus til fødselsdagsfest for H.C. Andersen. Rundt om et stort bord fik vi fortalt det ene eventyr efter det andet, med overdådig og vildt fabulerende sanselighed i udtrykket. Som når Tommelise var ved at drukne i en dyb tallerken, eller Den standhaftige tinsoldat var en saks og hans danserinde et tændt stearinlys på en gammel rejsegrammofon. Det var udfordrende og originalt børneteater, der sendte det meste af jubilæumsårets andre Andersen-markeringer direkte til tæl-

Bodil Alling i Gruppe 38's 'Du må være en engel, Hans Christian'. Koncept: Paolo Cardona, Philippe LeFèbre, Catherine Poher, Claus Helbo, Søren Søndberg, Bodil Alling, Sille Heltoft, Kim Kirkeby, Arne Fich og Jakob Kirkegaard. Medvirkende: Bodil Alling og Joakim Eggert. Aldersgruppe: 5 år og op. Foto: Sille Heltoft.

En dag i sengen

Det er den årlige skovtursdag. Pigen Mathilde stjæler madkurven og gemmer sig i mors seng. Hun husker skovtursdagen sidste år; de havde det rigtig sjovt. Men Mathilde kan ikke drikke af en sodavand uden at spilde. Mathilde er en sjov og ærlig klown, og hun kan kunsten at holde publikums interesse! Fantasien er stor. Tæppet bliver en sur men forelsket hund. Onkel Bent er en skovl og kondiskoene de grinende fætre! Mathilde giver ikke op, hun øver og øver sig...

Aldersgruppe: 1½ - 4 år
Pris inkl. moms: Kr. 4000 ved max 30 børn
Refusion: Godkendt
Varighed: 30 min.
Spilleareal: Br: 4 m., dy: 4 m., h: 2,25 m.
Forfatter: Lisbeth Tanghøj
Instruktør: Niels Peter Klaff
Mors stemme: Susanne Oldenburg
Medvirkende: Lisbeth Tanghøj

Den Store Cirkusprøve

Anti-mobbe teater for indskolingen. Trylle Pelle træner ivrigt! Han skal yde sit ypperste til Den Store Cirkusprøve, hvor han for første gang skal møde Stærke Steen og selveste Ballerina Ina af gammel polsk cirkusslægt!

Vil samarbejdet bestå sin prøve før publikum kommer?

Den store Cirkusprøve er et kig ind i et cirkus' hierarki, der på overraskende og humoristisk vis afspejler publikums hverdag.

Hvor er det nu, vi får har mødt Ballerina Ina, der ved og bestemmer alt?

Den Store Cirkusprøve er forum-teater for indskolingen.

Ring til Vester 60 og hør nærmere om teaterforløbet, hvor skuespillerne involverer publikum aktivt i historiens konflikter!

Aldersgruppe: 4-9 år
Pris inkl. moms: Kr. 9000 ved max 80 børn
Refusion: Ingen
Varighed: 50 min.
Spilleareal: Br: 5 m., dy: 5 m., h: 2,50 m.
Medvirkende: Lars Udengård, Andreas W. Tanghøj, Lisbeth Tanghøj

Teatret Vester 60

Christiansgade 7 - 3400 Hillerød

tlf. 51 90 38 62 - e-mail: vester60@12move.dk

Børneteatrets Debatforum

I forbindelse med Horsens Børneteaterfestival afholdes

Børneteatrets Debatforum

Fredag 15. september 2006
på Horsens Ny Teater

Programmet for offentliggøres på festivalens hjemmeside i august.

Børneteatrets Debatforum henvender sig til arrangører, personer fra teaterfaglige institutioner, samt det kunstneriske og administrative personale på teatrene.

Deltagergebyret er 375 kr. pr. person inkl. morgenmad, frokost og kaffe.

Tilmelding er nødvendig senest 1. september. Antallet af pladser er begrænset.

Tilmelding samt yderligere oplysninger om festivalen hos Horsens Børneteaterfestival, Kultur og Fritidsforvaltningen på 76 29 23 08 eller via e-mail kulal@horsens.dk

www.boerneteaterfestival.horsens.dk

ling'.

Og kan man tilføje: Et fornemt internationalt samarbejde, idet Poher og Gruppe 38 også fik hjælp af den franske scenograf Philippe Lefèvre og den italienske objektmager Paolo Cardona.

Anmelder-roser

De fleste anmeldere har været helt på linje med Reumert-juryen, Og også Børneteateravisens anmelder, Anne Middelboe Christensen, overgav sig til den århusianske teaterinstallation. Under overskriften 'Eventyrsplinten og englevingen' erklærede hun bl.a., at: 'Ud af et helt års Andersen-forestillinger er det alligevel kun en håndfuld, der har spiddet sig ind i tilskuerens hjerte som en virkelig eventyrsplint. I hvert fald i mit. Gruppe 38's forestilling 'Du må være en engel, Hans Christian' er en af disse forestillinger. Så overlegen i sin idé, så overrumplende i sin sanselighed, så overdådig i sine teksttolkninger. Ikke ét eventyr for meget, ikke ét eventyr for lidt, men luttet nydelse – og forskrækkelse... Denne forestilling kræver

Instruktor Catherine Poher og teaterleder Bodil Alling modtog prisen sammen med hele holdet. Foto fra Reumertprisens hjemmeside: Jakob Boserup

sin tilskuer. Den kræver essentielt set børnenes grænseløse tankespring, men den kræver også børnenes store klassikerviden om H.C. Andersen. Prøv ikke at komme her som eventyrforladt voksen og tro, at du kan forstå, hvad der foregår!

Stor betydning

Men om ikke andet kan man da fatte, at Gruppe 38 fortsat laver stor kunst for de små mennesker.

Og prisen betyder rigtig meget for Bodil Alling og Co. og deres forestilling med indbyggede besværlig-

heder: Den er kæmpestor at rejse med og tager mange, mange timer at stille op, så man rykker kun ud for minimum fem forestillinger samme sted.

»Den er teater og installation, så den er ikke umiddelbar definerbar og skal finde andre spillesteder, end vi er vant til. Derfor har vi brug for al den omtale, den kan få – og det er stadig et blåstempel, at den modtager en Reumert og får en bevågenhed, som rækker ud over vores sædvanlige kredse. Desuden har opsætningen af den været så svær og problem-

fyldt og ramt af uheld, at vi faktisk undervejs var ved at give op, så helt personligt (for os alle) gav det et ryk i hele vores egen indstilling til og håb for forestillingen; at det er muligt at lave noget 'helt andet', som var tæt på at gå galt og som var ved at tage pusten og humøret fra os,« fortæller en stolt Bodil Alling.

Og hvad skal de 25.000 priskroner så bruges til?

»Vi har spist en middag sammen, men resten skal bruges til at invitere Philippe Lefèvre og Paolo Cardona med til Tasmanien, hvor vi skal spille 'Den lille pige med svovlstikkerne' – som de også har været med til at lave – næste sæson,« slutter teaterleder Alling, der kan oplyse, at det endnu er muligt at købe Reumert-forestillingen.

Helt ny ungdomsforestilling på turné i september 2006

"STRUDS" en ungdomskomedie med alvor **Bestil nu!**

"HVAD HJERTET ER FULDT AF"

- en musical impro

Turné 4. – 17. september 2006

Gæstespil på Folketeatret 18. – 28. september 2006

"KAPTAJN BIMSES JUL"

- juleturné for hele familien

15. nov. – 17. dec. 2006 NÆSTEN UDSOLGT

Teater Vestvolden

Oplysninger og bestilling:

Hovedstensvej 47-49, 2650 Hvidovre

tlf. 3677 2300 · post@teatervestvolden.dk

Familieforestilling fra 6 år – gratis adgang

Israels Plads i København ved Ørstedsparken

Søndag den 11. juni til tirsdag den 27. juni
Tirsdag til lørdag kl. 19.00 og søndag kl. 16

OBS! Ingen forestilling tirsdag den 20. juni

Støttet af Kunstrådets Scenekunst- og Musiknematisk udvalg, Københavns Kommunes Kultur- og Fritidsudvalg samt Statens Kunstfond. Se komplet turnéplan for forestillinger i resten af landet på www.danskrakkerpak.dk

Teater Refleksion 2006/07

Himmelsange

- Teater Refleksion og Teater My

"Lyksalighed på lyksalighed.
Roen fortryller og det nære liv får vinger"
Århus Stiftstidende

En teaterforestilling om at være et lille menneske i en ganske forunderlig verden.

For 2 – 4 årige og voksne.

Broder Sol, Søster Måne

"en poesi og en skønhed, som man sjældent ser"
Folkeskolen

Med fortælling og dukkespil levendegøres legenderne om Frans af Assisi, der siger farvel til den materielle rigdom for at leve et mere enkelt liv i nær kontakt med naturen.

For 4 – 10 årige og voksne.

Farvel hr. Muffin

- Teater Refleksion og De Røde Heste

"Dukketeater af absolut fineste karakter om de store emner, som angår alle.
Livet og døden. Se den!"
Politiken

Engang var hr. Muffin ung, stærk og stolt. Han kunne bære en hel agurk på ryggen! Nu er han træt, gammel og grå. Og han sidder alene i sit hus og husker.

For 6 – 10 årige og voksne. NB! Andret aldersgruppe.

Alle forestillinger er refusionsberettigede. Turné efter aftale.

Teater Refleksion · Sintrupvej 11a · DK-8220 Brabrand

Tlf: 86 24 05 72 · refleksion@refleksion.dk · www.refleksion.dk

Horsens Børneteaterfestival 2006 - 15. - 17. september

Årets Børneteaterfestival i Horsens gæstes af omkring 40 professionelle teatre, der i løbet af weekenden spiller ca. 150 forestillinger for alle aldersklasser.

Billetbestilling for arrangører og teaterfaglige repræsentanter (man. – tors. 9-13, fre. lukket. Lukket i ugerne 27-31)

Halvdelen af billetterne til forestillingerne er reserveret til arrangører og teaterfaglige repræsentanter for det professionelle børneteater. Der udleveres maksimalt 2 billetter til den enkelte forestilling. Der kan allerede nu bestilles billetter.

Billetbestilling for publikum (man. – tors. 9-13, fre. lukket)

I weekenden den 19. - 20. august kl. 10-16 holder billetbestillingen ekstraordinært åbent. Her åbnes der for reservation af billetter for det øvrige publikum. Der kan maksimalt bestilles 5 billetter pr. forestilling, (3 stk. til forestillinger for 1½-4 år), og der kan maksimalt bestilles til i alt 4 forestillinger.

Billettelefon og oplysninger om festivalen: 70 11 14 11

Se også det opdaterede program på www.boerneteaterfestival.horsens.dk

Fredag					Patrasket	Skabningen	9-14 år	14.15	45 min.	Håndværkerfor., salen	
Carlsen & Ko	Dig og mig	3-9 år	16.00	35 min.	Midtbyaskolen, lok. 218	Refleksion	Himmelsange	2-4 år	14.15	35 min.	HNT, lille sal
Hartmanns Teater	Historien om tigreren	10 år og op	16.15	50 min.	Midtbyaskolen, formning	Asterions Hus	1864	14 år og op	15.00	75 min.	Kilden, salen
Teater 83	Årstiderne	1½- 4 år	16.15	30 min.	Rådhuspladsen	BaggårdTeatret	Normal hus	fra 10 år	15.00	60 min.	Kunstmuseet, salen
Barkentins Teater	Vejen rundt	1½- 4 år	16.30	30 min.	Midtbyaskolen, lok. 512	Fortællende Teater	Lille dessert	6 år og op	15.00	40 min.	Kunstmus., Billedskolen
Fair Play/Grp. 38	Ved siden af	8 år og op	16.30	50 min.	HNT, store sal	Lille Turnéteater	Kling klang	2-5 år	15.00	40 min.	Kilden, sal 2
Lille Verdens Teater	Et teselskab	5-10 år	16.30	45 min.	Biblioteket, mødesalen	Lille Turnéteater	Nils Holgersens forunderlige rejse	5-9 år	15.00	45 min.	Rådhuspladsen
Nørregaards Teater	Af jord er du kommet	6-10 år	16.30	50 min.	Håndværkerf./rød sal.	Lille Verdens Teater	Rosen	1½-4 år	15.00	30 min.	Biblioteket, mødesalen
Teater 83	Min billedbog	1½-4 år	16.30	30 min.	Midtbyaskolen, fælleslok.	Munk og Pollner	En brun, to blege	13 år og op	15.00	45 min.	Midtbyaskolen, fælleslok.
Jomfru Ane Teatret	En forunderlig dag	3-6 år	16.45	40 min.	HNT, sal 3	Randers Egnsteater	Under mit træ	1½-4 år	15.00	40 min.	Biblioteket, 2. sal
Dansk Rakkerpak	Til døden jer skiller	6 år og op	17.00	55 min.	Midtbyaskolen, d-gym.	Teater 2-tusind	Morfars paradís	6-9 år	15.00	50 min.	Midtbyaskolen, p-gym.
Fortællende Teater	Lille dessert	6 år og op	17.00	40 min.	Kunstmus., Billedskolen	Corona La Balance	Soldans og Månespil	1-4 år	15.30	30 min.	Midtbyaskolen, formning
Graenseloos	Supermøgprinsesse	13 år og op	17.00	40 min.	Komediehuset, 1. sal	Carlsen & Ko	Mi Mi Mi	1½- 4 år	16.00	35 min.	Midtbyaskolen, lok. 218
Kommende Teater	Tiden imellem	14 år og op	17.00	60 min.	Midtbyaskolen, lok. 203-4	Mariehønen	The Apology	12 år og op	16.00	50 min.	Rådhuset, foredragsalen
Randers Egnsteater	Brandbil no. fire	familie	17.00	55 min.	HNT, udendørs	Møllen	Trinbrædt	8 år og op	16.00	45 min.	Fritidscentret
Replikken	Majbritt	14 år og op	17.00	45 min.	Midtbyaskolen, håndarb.	Svantevit	Mozart	5 år og op	16.00	45 min.	HNT, sal 3
Røde Heste	Noas Ark	8 år og op	17.00	50 min.	Sct. Ibs Skole	Teater Rod	Rejsen – Et krybbespil	4 år og op	16.00	40 min.	Komediehuset, 1. sal
Uppercut	Twist – en dansekrimi	12 år og op	17.00	50 min.	Rådhuset, foredragssalen	Meridiano	Genesis	5-11 år	16.15	45 min.	Håndværkerfor., salen
Carte Blanche	Mit loft under himlen	6 år og op	17.15	50 min.	Kilden, salen	Lille Turnéteater	Kling klang	2-5 år	16.30	40 min.	Kilden, sal 2
Randers Egnsteater	En lille prik	1½-4 år	17.15	35 min.	Biblioteket, 2. sal	Odsherred/Fair Play	Woyzeck	14 år og op	16.30	65 min.	HNT, store sal
Lampe	Gulvtæppet	3-8 år	17.30	45 min.	Kunstmus., 1. sal	Rio Rose	Blah Blah Blah	10-14 år	16.30	50 min.	Midtbyaskolen, d-gym.
Lille Turnéteater	Den grusomme jæger	5-10 år	17.30	45 min.	Kilden, sal 2	Røde Heste/Refleksion	Farvel hr. Muffin	5-9 år	16.30	40 min.	Sct. Ibs Skole
Møllen	Silken	15 år og op	17.30	90 min.	Fritidscentret	Teater Hund	Sig vov til din angst	4-10 år	16.45	50 min.	Lille Midt, øvre gym.
Teater TT	Eventyrfortælleren	4-10 år	17.30	45 min.	Lille Midt, øvre gym.						
Meridiano	Genesis	5-11 år	17.45	45 min.	Håndværkerfor., salen						
Teater 2-tusind	Morfars paradís	6-9 år	18.15	50 min.	Midtbyaskolen, p-gym						
Kimbri	Ravnen	8-12 år	18.30	45 min.	Lille Midt, nedre gym.						
Søndag											
					Carte Blanche	At være	8-14 år	09.45	60 min.	Kilden, salen	
					Corona La Balance	Soldans og Månespil	1-4 år	09.45	30 min.	Midtbyaskolen, formning	
					Fortællende Teater	Absalon	8 år og op	10.00	65 min.	Kunstmus., Billedskolen	
					Lille Turnéteater	Kling klang	2-5 år	10.00	40 min.	Kilden, sal 2	
					Lille Verdens Teater	Rosen	1½-4 år	10.00	30 min.	Biblioteket, mødesalen	
					Mariehønen	The Apology	12 år og op	10.00	50 min.	Rådhuset, foredragsalen	
					Nørregaards Teater	De to uhyrer	3-9 år	10.00	50 min.	Fritidscentret	
					Odsherred/Fair Play	Woyzeck	14 år og op	10.00	65 min.	HNT, store sal	
					Randers Egnsteater	Under mit træ	1½-4 år	10.00	40 min.	Biblioteket, 2. sal	
					Svantevit	Mozart	5 år og op	10.00	45 min.	HNT, sal 3	
					Teater 2-tusind	Min historie	9-12 år	10.00	55 min.	Midtbyaskolen, p-gym.	
					Vestvolden	Struds	14 år og op	10.00	75 min.	Lille Midt, nedre	
					Munk og Pollner	En brun, to blege	13 år og op	10.15	45 min.	Midtbyaskolen, fælleslok.	
					Barkentin	Kanonkongen	8 år og op	10.30	45 min.	Håndværkerfor., salen	
					Kommende Teater	Os – en bøjning af vi	14 år og op	10.30	60 min.	Midtbyaskolen, lok. 203-4	
					Røde Heste/Refleksion	Farvel hr. Muffin	5-9 år	10.30	40 min.	Sct. Ibs Skole	
					BaggårdTeatret	Normal Hus	fra 10 år	11.00	60 min.	Kunstmuseet, salen	
					Corona La Balance	Soldans og Månespil	1-4 år	11.00	30 min.	Midtbyaskolen, formning	
					Lampe	Ønsk!	2-5 år	11.00	35 min.	Kunstmus., 1. sal	
					Lille Turnéteater	Nils Holgersens forunderlige rejse	5-9 år	11.00	45 min.	Rådhuspladsen	
					Månegøgl	Vejen til Ramasjang	2-5 år	11.00	30 min.	Midtbyaskolen, lok. 218	
					Teater Rod	Rejsen – Et krybbespil	4 år og op	11.00	40 min.	Komediehuset, 1. sal	
					Rio Rose	Blah Blah Blah	10-14 år	11.15	50 min.	Midtbyaskolen, d-gym.	
					Jytte Abildstrøms T.	Alt i alt	3- 6 år	11.15	35 min.	Midtbyaskolen, lok. 512	
					Teater 2-tusind	Tage Tyknakke	7-12 år	11.30	45 min.	Håndværkerf./rød sal	
					Refleksion	Himmelsange	2-4 år	11.45	35 min.	HNT, lille sal	
					Dansk Rakkerpak	Til døden jer skiller	6 år og op	12.00	55 min.	HNT, pladsen	
					Teater Hund	Sig vov til din angst	4-10 år	12.00	50 min.	Lille Midt, øvre gym.	
					Lille Verdens Teater	Rosen	1½-4 år	12.00	30 min.	Biblioteket, mødesalen	
					Røde Heste/Refleksion	Farvel hr. Muffin	5-9 år	12.00	40 min.	Sct. Ibs Skole	
					Asterions Hus	1864	14 år og op	12.15	75 min.	Kilden, salen	
					Teater 2-tusind	Min historie	9-12 år	12.15	55 min.	Midtbyaskolen, p-gym.	
					Lille Turnéteater	Nils Holgersens forunderlige rejse	5-9 år	12.30	45 min.	Rådhuspladsen	
					Fortællende Teater	Absalon	8 år og op	12.30	65 min.	Kunstmus., Billedskolen	
					Barkentin	Kanonkongen	8 år og op	12.30	45 min.	Håndværkerfor., salen	
					Kommende Teater	Os – en bøjning af vi	14 år og op	13.00	60 min.	Midtbyaskolen, lok. 203-4	
					Lille Turnéteater	Kling klang	2-5 år	13.00	40 min.	Kilden, sal 2	
					Mariehønen	The Apology	12 år og op	13.00	50 min.	Rådhuset, foredragsalen	
					Månegøgl	Vejen til Ramasjang	2-5 år	13.00	30 min.	Midtbyaskolen, lok. 218	
					Munk og Pollner	En brun, to blege	13 år og op	13.00	45 min.	Midtbyaskolen, fælleslok.	
					Nørregaards Teater	De to uhyrer	3-9 år	13.00	50 min.	Fritidscentret	
					Odsherred/Fair Play	Woyzeck	14 år og op	13.00	65 min.	HNT, store sal	
					Svantevit	Mozart	5 år og op	13.00	45 min.	HNT, sal 3	
					Vestvolden	Struds	14 år og op	13.15	75 min.	Lille Midt, nedre	
					Rio Rose	Blah Blah Blah	10-14 år	13.30	50 min.	Midtbyaskolen, d-gym.	
					Teater 2-tusind	Tage Tyknakke	7-12 år	13.30	45 min.	Håndværkerf., rød sal.	
					Jytte Abildstrøms Teater	Alt i alt	3- 6 år	14.00	35 min.	Midtbyaskolen, lok. 512	
					Lampe	Ønsk!	2-5 år	14.00	35 min.	Kunstmus., 1. sal	
					Teater Rod	Rejsen – Et krybbespil	4 år og op	14.00	40 min.	Komediehuset, 1. sal	
					Teater 83	Årstiderne	1½-4 år	14.30	30 min.	Rådhuspladsen	
					Barkentin	Kanonkongen	8 år og op	14.30	45 min.	Håndværkerfor., salen	
					Carte Blanche	At være	8-14 år	14.30	60 min.	Kilden, salen	
					Randers Egnsteater	Under mit træ	1½-4 år	14.30	40 min.	Biblioteket, 2. sal	
					Teater 2-tusind	Min historie	9-12 år	14.45	55 min.	Midtbyaskolen, p-gym.	
					Teater Hund	Sig vov til din angst	4-10 år	15.00	50 min.	Lille Midt, øvre gym.	
					Teater 2-tusind	Tage Tyknakke	7-12 år	15.30	45 min.	Håndværkerf./rød sal	